

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Освітня програма	9216 Менеджмент організацій і адміністрування
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	073 Менеджмент

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	9216
Назва ОП	Менеджмент організацій і адміністрування
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Шатілова Олена Володимирівна, Зайчик Катерина Олегівна, Овчаренко Євген Іванович (керівник)
Залучений представник роботодавців	<i>не застосовується</i>
Дати візиту до ЗВО	25.01.2022 р. – 27.01.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/11/Samoocinka-073-MOA_mag.pdf
Програма візиту експертної групи	https://kmim.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/67/2022/01/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0-%D0%B2%D1%96%D0%B7%D0%B8%D1%82%D1%83-%D0%BC%D0%B5%D0%BD_%D1%82-%D0%9F%D0%9D%D0%A3.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП "Менеджмент організацій і адміністрування", яка реалізовується в ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" враховує вимоги регіонального ринку праці та інтереси стейкхолдерів. У ЗВО створено сприятливе освітнє та матеріально-технічне середовище для забезпечення можливості навчання здобувачів другого (магістерського) рівня. У ЗВО існує практика участі викладачів випускової кафедри менеджменту та маркетингу у міжнародних наукових проєктах. Загалом ОП відповідає критеріям оцінювання якості ОП. Основні висновки щодо відповідності Критеріям: під час акредитації ЕГ перевірила достовірність інформації, що була надана ЗВО у Відомостях про самооцінювання, проаналізувала додаткові документи, що розміщені на сайті ЗВО та подані на запит експертів, провела онлайн-зустрічі з фокус-групами, що дало можливість зробити висновки про: - відповідність нормативним вимогам у повній мірі таких освітніх процесів: стан освітнього середовища та матеріальних ресурсів (рівень А). - відповідність нормативним вимогам, з врахуванням несуттєвих недоліків, таких освітніх процесів: проєктування та цілі ОП; доступ до ОП та визнання результатів навчання; навчання і викладання за ОП; результатів формування контрольних заходів, підходів до оцінювання здобувачів вищої освіти та забезпечення їх академічної мобільності; формування внутрішнього забезпечення якості ОП; забезпечення прозорості та публічності діяльності ЗВО (рівень В). - часткову відповідність якісного рівня організації таких освітніх процесів: структура та зміст ОП; людські ресурси ОП (рівень Е).

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Відповідність ОП "Менеджмент організацій і адміністрування" місії та стратегії розвитку університету. Врахування при формуванні цілей, ПРН та освітніх компонентів досвіду розробки як аналогічних вітчизняних, так і іноземних ОП. Налагоджений механізм взаємодії з внутрішніми та зовнішніми стейкхолдерами з питань удосконалення ОП. Сильною стороною освітнього процесу є сприяння формуванню соціальних навичок здобувачів та викладачів. Наявні всі необхідні матеріали для підготовки до вступного випробування та інформація до ОП, зрозумілий алгоритм вступу. На сайті ЗВО оприлюднено інформацію щодо визнання результатів навчання за програмами академічної мобільності та про перезарахування отриманих результатів неформальної освіти на основі сертифікатів. Форми і методи навчання на ОП "Менеджмент організацій і адміністрування" відповідають принципам академічної свободи та студентоцентрованого підходу до навчання. Для здобувачів створено сприятливі умови для поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП. Здобувачі ОП беруть участь у науково-практичних комунікативних заходах. Інтернаціоналізація діяльності є одним із стратегічних пріоритетів розвитку ЗВО. Правила проведення контрольних заходів, їх форми та критерії оцінювання є чіткими, прозорими і зрозумілими для всіх учасників. В умовах карантинних обмежень контрольні заходи для здобувачів всіх форм навчання реалізуються на платформі дистанційної освіти d-learn. У ЗВО опікуються проблематикою забезпечення академічної доброчесності, ведеться активна просвітницька діяльність серед всіх учасників освітнього процесу, забезпечуються технологічні рішення протидії порушенням академічної доброчесності. У ЗВО створені необхідні інституційні умови забезпечення професійної кваліфікації НПП, задіяних в реалізації ОП, запропоновано широкий спектр власних програм професійного розвитку на базі Центру ІОТ "PNU EcoSystem", які є безкоштовними для співробітників Університету, або на базі інших 62 організацій, з якими Університет має діючі угоди. Представники роботодавців долучаються до реалізації освітнього процесу у формах розроблення і рецензування ОП, а також забезпечення базами практики здобувачів ОП. Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення є достатнім для реалізації цілей та програмних результатів навчання за даною ОП. Студенти з особливими потребами можуть безперешкодно користуватися освітніми послугами ЗВО. Доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів університету для учасників освітнього процесу є безкоштовним. У ЗВО створені інституційні умови забезпечення якості вищої освіти. Система забезпечення якості забезпечує реагування на виявлені недоліки в освітній діяльності в цілому та освітній діяльності з реалізації ОП зокрема. У ЗВО значна увага приділяється забезпеченню якості вищої освіти і формуванню освітнього середовища, яке сприяє професійному і особистісному розвитку здобувачів вищої освіти. На сайті прозоро та публічно висвітлено основні документи, які регулюють освітній процес на ОП.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Стратегія ЗВО має дуже стислий вигляд, цілі та задачі занадто узагальнені, що ускладнює визначення відповідності цілей окремої ОП та системи цілей ЗВО, відповідно, рекомендується розробити розширений текст стратегії, що містить цілі і завдання, що можуть бути співставлені з цілями окремих ОП. ОК, що покликані забезпечити досягнення ПРН16, зокрема ОК6, ОК9, ОК11 та ОК12, не містять ніяких змістовних елементів, пов'язаних з об'єктами вивчення, на яких базуються ПРН16. ЗВО рекомендується провести комплекс заходів, спрямованих на підсилення взаємопов'язаності навчально-методичного забезпечення ОК та додаткових ПРН. Здобувачі за ОП не можуть обирати ОК з інших ОП, що в цілому обмежує можливості здобувачів. ЗВО рекомендується розглянути можливість створення єдиного каталогу вибіркових ОК, у тому числі з інших ОП, з якого здобувач зможе обрати будь-які комбінації ОК. З тексту ОП та НП рекомендується прибрати конкретні назви вибіркових ОК, щоб зробити процес формування та використання єдиного каталогу максимально адаптивним. Практика визнання результатів неформальної освіти на ОП відсутня. У нормативних документах ЗВО не відображені процедури запобігання та

врегулювання конфлікту інтересів. Питання академічної доброчесності знайшло своє відображення не у всіх силабусах ОК, а також відсутнє у МР до написання і захисту кваліфікаційної магістерської роботи. Спостерігається часткова обізнаність здобувачів ОП із сутністю та принципами академічної доброчесності, яка у більшості випадків трактується ними лише як витримання норм текстових запозичень. Рекомендується удосконалити нормативні документи ЗВО шляхом включення опису процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, а також переглянути силабуси окремих ОК і МР до написання і захисту дипломних робіт на предмет включення питання академічної доброчесності, а також проводити адресні просвітницькі заходи щодо популяризації принципів академічної доброчесності для здобувачів ОП. Неповна професійна відповідність викладачів за ОП за 5 ОК. Відсутня інформація про підвищення кваліфікації НПП, які задіяні в реалізації ОК1, ОК3, ОК4, ОК5, ОК6, ОК9, ОК11, ОК12, рекомендується забезпечити та/або оприлюднити цю інформацію. На ОП спостерігається фрагментарна практика залучення професіоналів-практиків, експертів галузі та представників роботодавців, а також відсутність практик такого залучення до аудиторних занять. Рекомендується забезпечити та/або розробити механізм залучення до занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. Застарілість інформації на сайті кафедри ММ (наявні дані лише за 20-21 н.р.) щодо графіків консультацій викладачів за ОК, графіків захисту курсових та звітів по практиці, НДР здобувачів та діяльності наукового гуртка. ЗВО рекомендується налагодити своєчасне наповнення сайту кафедри ММ актуальною інформацією для здобувачів. Відсутність оприлюднених на офіційному сайті ЗВО громадських обговорень та внесених пропозиції від стейкхолдерів до проекту ОП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

У ЗВО оприлюднена на сайті Стратегія розвитку ДВНЗ "ПНУ ім. В. Стефаника" на 2020-2027 рр. (<https://is.gd/sowXjg>), відповідно до якої місія ЗВО розподіляється на три сфери: освіта, наука та регіон. У сфері освіти місія полягає у наданні якісних освітніх послуг, спрямованих на підготовку високопрофесійних фахівців. У сфері "регіон" – спрямування освітнього та наукового потенціалу на розвиток і зміцнення регіону. Оприлюднена стратегія має дуже стислий вигляд, тому точне співставлення цілей ОП з компонентами стратегії утруднено. Метою ОП передбачено професійну підготовку магістрів, здатних вирішувати практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі у сфері управління організаціями різних видів економічної діяльності та органах місцевого самоврядування на основі засвоєння базових управлінських понять та принципів і здійснювати професійну діяльність, спрямовану на формування ефективної системи менеджменту. Отже кореляція із місією та стратегією ЗВО базується на тому, що підготовка магістрів, здатних вирішувати вищевказані проблеми та задачі, сприятиме забезпеченню активного впливу на розвиток і зміцнення регіону. Порівняння мети ОП зі стратегічними цілями розвитку університету (стор. 5 Стратегії) дозволяє констатувати їхню взаємну відповідність. Зокрема серед Стратегічних цілей розвитку університету, наприклад, задекларовано: "1. Всебічний розвиток людського капіталу задля забезпечення суспільного та економічного зростання нашої країни", з реалізацією чого пов'язані ОК4, ОК6, ОК9 тощо; "5. Розвиток міжнародної співпраці з різними організаціями у галузі освіти, науки, культури та спорту", з реалізацією чого пов'язані ОК2, ОК11, ОК12 тощо. Унікальність ОП відображена у її профілі (розділ 3 "Основний фокус ОП та спеціалізації", "Особливості програми"). ЗВО розглядає унікальність ОП через поєднання сфер застосування навичок випускників бізнес-середовища та діяльності органів місцевого самоврядування, з поглибленим застосуванням іноземної мови під час навчання. На думку ЕГ, основним фактором унікальності ОП все ж є її регіональна орієнтація, хоча у фокусі та особливостях ОП про це прямо не зазначено. Але все ж таки визначення мети і особливостей ОП характерне для більшості аналогічних програм, тому важливо акцентувати увагу на особливих регіональних об'єктах менеджменту. ЕГ зауважує, що у відкритому доступі на сайті ЗВО немає додаткових документів, щоб конкретизували Стратегію розвитку у вигляді планів розвитку або іншого, немає стратегічних планів структурних підрозділів, тому аналізувати відповідність цілей ОП або окремих ОК загальним цілям розвитку ЗВО складно, зважаючи на комплексність та глобальність останніх. Під час фінальної зустрічі проректор Якубів В.М. пояснила, що на сайті є лише відкрита частина стратегії, а є і закрита частина, де наведено тактичні плани, показники діяльності та КРІ підрозділів та посадових осіб, але там міститься особиста інформація, тому вона не оприлюднюється.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Цілі та ПРН ОП "Менеджмент організацій і адміністрування" загалом визначаються із урахуванням позицій та потреб різних стейкхолдерів. Врахування позицій та потреб заінтересованих сторін при визначенні цілей та ПРН ОП відбувається шляхом імплементації їхніх пропозицій. Зокрема враховано пропозиції стейкхолдерів щодо збагачення ОП додатковими СК та ПРН, впровадженням нових обов'язкових та вибіркових ОК, удосконалення тематичних планів окремих ОК, запровадження викладання на ОП іноземною мовою тощо. Це підтверджено під час зустрічей ЕГ зі здобувачами та випускниками, потенційними роботодавцями та академічним персоналом та впливає з аналізу наданих ЗВО документів. Зокрема, у оприлюднених витягах із протоколів засідань кафедри ММ у 2020 році (<https://is.gd/Oc5bj8>, <https://is.gd/KSBK87>, <https://is.gd/tX8TKK>, <https://is.gd/rOLfOE>) розглядаються та затверджуються пропозиції стейкхолдерів. У відповіді на запит ЕГ (27 січня 2022 р., 11:07:09) надано інформацію щодо спільних заходів із стейкхолдерами у грудні 2021 р. Також на сайті ЗВО оприлюднені рецензії зовнішніх стейкхолдерів на ОП (<https://is.gd/OcAoAA>), зокрема: ТОВ "Панорама плюс" (Пуйда І.М.), АТ "Кредобанк" (Бігас Галина Іванівна), Департаменту освіти і науки ІФМР (Максимчук Ігор Євстахович), Калуської міської ради (Костельний Михайло), Луцького НТУ (Ковальська Любов Леонідівна), ТОВ "23 Ресторани" (Токмиленко Олександр Сергійович). Слід відмітити, що рецензії містять не лише констатуючу частину щодо поточної якості ОП, а й конкретні рекомендації та пропозиції щодо вдосконалення ОП. Центром забезпечення якості проводяться регулярні цільові опитування здобувачів, викладачів та зовнішніх стейкхолдерів, участь в якому, під час зустрічей, підтвердили усі групи стейкхолдерів ОП (<https://is.gd/TrCNul>). Проте результати опитувань оприлюднені на сайті у малозрозумілому вигляді (<https://is.gd/sZhAij>), у звіті про результати не наведено анкетних питань, відносно яких робився аналіз. У розробці ОП приймали участь здобувачі Ільчигин Вікторія та Сталена Марія, остання з яких, під час зустрічі, підтвердила свою участь та рекомендації до ОП. Представники роботодавців надавали рецензії на ОП, безпосередньої участі у розробці ОП вони не приймали, що було підтверджено під час зустрічі з роботодавцями. Під час зустрічі з викладачами в цілому підтверджено, що вони мають можливість імплементувати власні напрацювання у зміст ОП та/або ОК.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Встановлення цілей та визначення ПРН ОП "Менеджмент організацій і адміністрування" враховує особливості розвитку сучасного менеджменту як науки та сфери академічної діяльності. Тенденції розвитку спеціальності та регіонального ринку праці у сфері менеджменту вивчаються в ПНУ ім. В. Стефаника на основі постійного моніторингу. Цьому сприяє періодичне проведення спільних заходів зі стейкхолдерами. Стан цієї проблеми досліджується і у наукових працях викладачів ОП, а також під час академічної мобільності та міжнародної співпраці із партнерами. У відомостях СО та під час зустрічей неодноразово підкреслювалася регіональна орієнтація ОП як основна. У результаті взаємодії зі стейкхолдерами у ОП включено додаткові ПРН14, ПРН15 та ПРН16, які відображали реакцію на галузевий та регіональний контекст, та частково внесено зміни до ОК, що забезпечують ці ПРН. На запити представників роботодавців та працюючих випускників до ОП уведено ОК9 "Управління кар'єрою", ОК11 "Управління змінами", вибірковий ВК19 "Логістичний менеджмент". Крім того, регіональний аспект враховується у низці ВК: ВК15 "Управління міжнародною конкурентоспроможністю регіону", ВК22 "Управління проектами з місцевого та регіонального розвитку" тощо. Галузевий контекст освітньої складової ОП загалом орієнтований на особливості галузі знань 07 "Управління та адміністрування". Він враховує специфіку формування знань і умінь фахівця галузі, методів та форм його навчання, особливості менеджменту у різних сферах бізнесу. Врахування галузевого аспекту в ОП забезпечено в усіх без виключення обов'язкових та вибіркових ОК. При розробці ОП вивчався досвід аналогічних програм Університету імені Альфреда Нобеля, КНТЕУ, ХНЕУ імені Семена Кузнеця, ЛНУ імені Івана Франка. Вплив на формування програми забезпечила і співпраця з Вищою школою маркетингу та управління (менеджменту) в місті Лешно (Польща), Віденським економічним університетом (Австрія), а також участь НПП у міжнародних програмах та проектах, що знайшло відображення в удосконаленні зокрема ОК9 "Управління кар'єрою", ОК12 "Основи управлінського консультування". ЗВО надано документи на підтвердження цього (відповідь на запит 23 січня 2022 р., 16:36:51, витяг з протоколу № 9 від 22.05.2020р.) Розробка даної ОП, на думку роботодавців, виказаної під час зустрічі, відбулася як відповідь на тенденції регіонального ринку праці Прикарпаття, який потерпає від нестачі кваліфікованих управлінських кадрів зі знаннями іноземної мови. Особливої уваги заслуговує внесення до редакції ОП 2020 року додаткових спеціальних компетенцій (СК12 та СК13) та додаткових ПРН15 та ПРН16, що пов'язані з потребами публічної сфери в управлінських кадрах. На думку керівництва ЗВО цей запит пов'язаний переважно з регіональним ринком праці. Таке удосконалення корелює зі Стратегією розвитку ЗВО, але ЗВО здійснює підготовку за спеціальністю 281 "Публічне управління та адміністрування" за ОП 1 та 3 рівнів і вказані СК та ПРН є притаманними предметній області саме 281 спеціальності.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ЕГ дійшла висновку, що ОП розроблена з всебічним врахуванням положень Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня вищої освіти ступеня "магістр" галузь знань 07 "Управління та адміністрування", за спеціальністю 073 "Менеджмент", затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 959 від 10.07.2019 р. Вимоги, визначені Стандартом та Національною рамкою кваліфікацій 7 кваліфікаційного рівня, відображені у

програмних результатах навчання за ОП, що досягнуто на основі декомпозиції інтегральної компетентності до рівня окремих компетентістних характеристик щодо результатів навчання. ЄГ з'ясовано, що ПРН1-ПРН13 ОП "Менеджмент організацій і адміністрування" є ідентичними ПРН, що передбачені стандартом вищої освіти. У ОП загалом враховано необхідні дескриптори НРК, які характеризують знання, уміння/навички, комунікацію, відповідальність та автономність випускника програми. Наявні ПРН реалістично забезпечують вимоги за кожним блоком. Досягнення ПРН із цих блоків чітко пов'язане із відповідними освітніми компонентами ОП "Менеджмент організацій і адміністрування". Усі програмні результати навчання ПРН формуються циклом обов'язкових освітніх компонентів загальної та професійної підготовки, а також доповнюються циклами вибіркових ОК. Окрім того, ОП містить також додаткові ПРН: ПРН14 "Вміти визначати, обґрунтовувати та імплементувати управлінські рішення стосовно ефективної діяльності організації (підприємства) з врахуванням корпоративних особливостей, фінансових ресурсів та активів, а також змісту інвестиційних (інноваційних) проєктів", ПРН15 "Вміти застосовувати управлінські рішення з метою реалізації проєктів розвитку організацій та громад на основі інвестиційного проектування та фінансового планування", ПРН16 "Вміти розробляти, адаптувати та застосовувати систему методів та інструментів менеджменту в організаціях в умовах тісної взаємодії та співпраці з територіальними громадами, органами місцевого самоврядування та державної влади задля забезпечення синергетичного ефекту та сталого розвитку регіону". Включення зазначених ПРН обумовлено прагненням ЗВО покращити якість випускників за управлінськими компетенціями, затребуваними на регіональному рівні.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Відповідність ОП "Менеджмент організацій і адміністрування" місії та стратегії розвитку університету. Постійний моніторинг та врахування при удосконаленні ОП "Менеджмент організацій і адміністрування" тенденцій розвитку галузі "Управління та адміністрування" та спеціальності 073 "Менеджмент", а також регіонального контексту. Врахування при формуванні цілей, ПРН та освітніх компонентів досвіду розробки як аналогічних вітчизняних, так і іноземних ОП. Налагоджений механізм взаємодії з внутрішніми та зовнішніми стейкхолдерами з питань удосконалення ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони та недоліки: стратегія ЗВО має дуже стислий вигляд, цілі та задачі занадто узагальнені, немає декомпозиції стратегії розвитку університету до рівня тактичних задач та цілей рівня окремих структурних підрозділів, що ускладнює визначення відповідності цілей окремої ОП та системи цілей ЗВО; оприлюднені звіти з результатами опитувань стейкхолдерів є малоінформативними для аналізу зацікавлених сторін, вони містять лише середні оцінки за відповідями респондентів, але не містять тексту анкетних питань, що оцінювалися. Рекомендації: розглянути можливість розробки більш розширеного тексту стратегії ЗВО, який би містив конкретизовані цілі і завдання, що можуть бути співставлені з цілями окремих ОП; удосконалити форму звітів з результатами опитувань стейкхолдерів з метою підвищення якості поінформованості потенційних надавачів пропозицій.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів та їхнього контексту дозволило встановити, що ОП "Менеджмент організацій і адміністрування" та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають критерію 1. Усі зазначені недоліки не є суттєвими, бо жоден з них критично не ускладнив процес якісного отримання освітніх послуг.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Поточна версія ОП "Менеджмент організацій і адміністрування", що акредитується, затверджена рішенням Вченої ради ПНУ ім. В. Стефаника (№7 від 21.08.2020р.) та уведена у дію наказом ректора (№ 76/06-12-С від 31.08.2020р.) з 1.09.2020р. ОП була затверджена вперше у 2016 р. Поточну версію ОП оновлено у відповідності на реакцію ЗВО на появу Стандарту спеціальності 073 "Менеджмент". Також причиною оновлення ОП та НП було накопичення пропозицій стейкхолдерів. ОП розміщено на сайті у вільному доступі (<https://is.gd/3uxGIb>). Обсяг ОП складає 90 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам Закону України "Про вищу освіту" від 09.08.2019 № 1556-VII до освітньо-професійної програми підготовки магістра (розділ II, ст. 5, пп. 5) та Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня вищої освіти ступеня "магістр" галузь знань 07 "Управління та адміністрування", за спеціальністю 073 "Менеджмент", затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України № 959 від 10.07.2019 р. Обсяг нормативних компонентів ОП складає 66 кредитів ЄКТС, вибіркового ОК – 24 кредитів ЄКТС (26,7%). Обсяг дисциплін за вибором становить не менш як 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам Закону України "Про вищу освіту" від 09.08.2019 № 1556-VII (розділ X, ст. 62, пп. 15).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Поточна редакція ОП та НП (<https://is.gd/6QnExD>, <https://is.gd/oKtXjs>) розроблена у відповідності до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" (<https://is.gd/3JzIbV>) та Положення про освітні програми в ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" (<https://is.gd/77bzuX>). Починаючи з 2022 року до нормативних документів, що регулюють розробку та реалізацію освітніх програм у ЗВО додано Положення про кадрове забезпечення освітніх програм та кадрове забезпечення освітнього процесу освітніх програм у в ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" (введено в дію наказом ректора № 11 від 06.01.2022 р.) (<https://is.gd/9q4MLj>). У структурі ОП виокремлено обов'язкові ОК (ОК1-ОК23) загальним обсягом 66 кредитів ЄКТС. 12 кредитів ЄКТС відводяться на виробничу практику (ОК13); 15 кредитів ЄКТС відводиться на науково-дослідну практику та підготовку кваліфікаційної роботи магістра, що об'єднані у один ОК14, 3 кредити ЄКТС – на захист кваліфікаційної роботи (ОК23). Обов'язкові ОК розподілено на цикл загальної підготовки (12 кредитів ЄКТС) та цикл професійної підготовки (51 кредит ЄКТС), що складає відповідно 13% та 57% від загального обсягу ОП. Цикл професійної підготовки поділено на ОК теоретичної підготовки (ОК6-ОК12) обсягом 24 кредити ЄКТС та ОК практичної підготовки (ОК13-ОК14) обсягом 27 кредитів ЄКТС. Вибіркові ОК (ВК15-ВК22), у межах яких здобувачі можуть поглибити свої знання та компетентності, мають обсяг 24 кредити ЄКТС (6 кредитів ЄКТС кожна) та не розподілені на групи. Усі вибіркові ОК є професійно-орієнтованими. ЕГ дійшла висновку, що обов'язкові ОК дозволяють у повній мірі забезпечити формування інтегральної компетентності, яку передбачено ОП. З точки зору результативності освітнього процесу розподіл ОК за роками та семестрами навчання виявляється раціональним. Поточна редакція ОП (<https://is.gd/6QnExD>) містить необхідні структурні елементи профілю, зокрема, однозначні формулювання результатів навчання та Матриці відповідності: матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми (п. 4, стор. 14-15) та матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми (п. 5, стор. 16-17). Структурно-логічна схема ОП (стор. 11) дає можливість встановити логічну послідовність вивчення ОК, що забезпечують досягнення мети ОП та заявлених ПРН.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

ЕГ дійшла висновку, що зміст ОП у високому ступені є відповідним предметній області спеціальності 073 "Менеджмент" за необхідними складовими. Аналіз змісту ОП, НП, рецензій стейкхолдерів на ОП, надає підстави для висновку щодо високої відповідності предметній області, встановленої вимогами Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня ступеня "магістр" галузь знань 07 "Управління та адміністрування", за спеціальністю 073 "Менеджмент", затвердженого наказом МОН України № 959 від 10.07.2019 р. за наступними вимірами: "Об'єкти вивчення"; "Цілі навчання"; "Теоретичний зміст предметної області"; "Методи, методики та технології"; "Інструментарій та обладнання". Відповідність предметній області спеціальності повно забезпечується вивченням обов'язкових ОК, що дає можливість гарантовано сформувати необхідний мінімум теоретичних знань, методологічних підходів та практичних навичок у галузі менеджменту у всіх здобувачів незалежно від їхньої ІОТ. Результати опитувань здобувачів та виказані ними під час зустрічі думки свідчать про задоволеність структурою обов'язкових ОК. У формуванні змісту ОП та її окремих ОК враховано пропозиції стейкхолдерів. ЕГ відзначає, що врахування пропозицій зацікавлених сторін дозволило підвищити відповідність ОП та НП предметній області спеціальності. Проте, ЕГ відзначає, що додавання до складу, окрім передбачених стандартом спеціальності 073 "Менеджмент", додаткових компетенцій та результатів навчання за ОП, зокрема СК13 "Здатність адаптуватися до різних сфер ділової активності організацій в умовах функціонування у змінному середовищі з врахуванням локальних і регіональних громад" та ПРН16 "Вміти розробляти, адаптувати та застосовувати систему методів та інструментів менеджменту в організаціях в умовах тісної взаємодії та співпраці з територіальними громадами, органами місцевого самоврядування та державної влади задля забезпечення синергетичного ефекту та сталого розвитку регіону" фактично пов'язане із уведенням до складу "Об'єктів вивчення" предметної області 073 спеціальності таких об'єктів як територіальні громади та органи місцевого самоврядування. Але ці об'єкти є складовою предметної області спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування (<https://is.gd/WQgOl8>, стор. 6). Крім того, у матрицях відповідності ОП (стор. 16) задекларовано, що ПРН16 забезпечується компонентами

теоретичної підготовки ОК6, ОК9, ОК11 та ОК12. Але аналіз силабусів цих ОК свідчить про відсутність будь-яких згадувань про вказані об'єкти вивчення в тематичних планах дисциплін, а в списках рекомендованої літератури джерела, пов'язані з цією сферою, присутні лише у ОК11 та ОК12, у ОК6 та ОК9 таких джерел немає. Враховуючи, що ці об'єкти вивчення пов'язані лише з додатковими СК та ПРН, ЕГ звертає увагу, що усі ПРН ОП є обов'язковими для досягнення, і тому ЕГ все ж рекомендує ЗВО переглянути доцільність орієнтації ОП на об'єкти вивчення з іншої галузі знань.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Процедура формування ІОТ у ЗВО дійсно існує. Формування ІОТ за ОП передбачає: вибір ОК у загальному обсязі не менше 24 кредити ЄКТС (що відповідає чинним вимогам), вільний вибір теми кваліфікаційної роботи магістра, право на вибір та зарахування результатів неформальної освіти та академічної мобільності. Процедура формування ІОТ унормована у ЗВО "Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти ДВНЗ "ПНУ ім. В. Стефаніка" права на вільний вибір навчальних дисциплін" (<https://is.gd/aKIr1Z>). У НП вибіркові ОК мають вказівку на семестр вивчення, з чого випливає, що здобувачі повинні обрати одну вибірккову дисципліну з двох, які запропоновані до вибору у певному семестрі. Зокрема у 1 семестрі необхідно обрати одну дисципліну з пари ВК17 та ВК18, у 2 семестрі – одну з пари ВК15 та ВК16, та одну з пари ВК19 та ВК20, у 3 семестрі – одну з пари ВК21 та ВК22. Кожна з вибіркових ОК має однаковий обсяг 6 кредитів. Форма підсумкового контролю є однаковою для обох дисциплін у парі вибору. На сайті ЗВО оприлюднені силабуси усіх вибіркових ОК (<https://is.gd/uSnbZW>). Технічно вибір здійснюється через сайт ЗВО, на сторінці кафедри ММ (<https://is.gd/w8EN2d>) шляхом подачі заяв у електронному вигляді. Під час зустрічі із здобувачами було в цілому підтверджено наявність та зрозумілість порядку реалізації права вибору здобувачем. Але здобувачі та випускники слабо орієнтуються у нюансах механізму вибору ОК (зокрема у особистих переліках обраних ОК), незважаючи на те, що вибір відбувався відносно нещодавно. Також факту здійснення запису на обрані вибірккові ОК під час подання документів до вступу на ОП, як встановлено п. 3.5 Положення про вільний вибір (стор. 4) здобувачі навіть не змогли пригадати. За результатами вільного вибору формується індивідуальний НП студента, приклади яких надані ЗВО. Перелік ВК, доступних до вибору, періодично оновлюється та перезатверджується вченою радою факультету. Також ЕГ підтверджує вільний вибір тем дипломних робіт, об'єктів практик. Проте, ЕГ відзначає, що у Положенні про реалізацію права на вільний вибір припускається можливість вибору ОК з інших ОП університету і про це також вказано у відомостях СО ОП (п. 2.3). Але фактично поточна редакція НП не дає такої можливості – усі 24 кредити здобувач змушений обирати із закріпленого у НП списку ОК. Пункт 2.3 Положення (<https://is.gd/aKIr1Z>, стор. 2) припускає 5 варіантів стратегії вибору для здобувача, які окремо викладено у пп. 2.3.1-2.3.5. Але наразі ОП та НП дають можливість реалізації вибору лише у відповідності до п. 2.3.1, причому лише у варіації, що викладена у п. 2.3.1.3. Тобто здобувачі обмежені лише одним варіантом вибору із п'яти, що передбачені власним нормативним документом ЗВО. ЕГ рекомендує ЗВО прибрати назви конкретних вибіркових ОК з ОП та НП, сформувати єдиний каталог доступних до вибору ОК та надати можливість здобувачам робити вибір у будь-яких комбінаціях, з врахуванням обмежень, вказаних в п. 2.4 Положення (<https://is.gd/aKIr1Z>).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП та НП передбачено обов'язкову практичну підготовку: ОК13 "Виробнича практика" у обсязі 6 кредитів ЄКТС у другому семестрі та 6 кредитів - у третьому семестрі та науково-дослідна практика, суміщена з підготовкою кваліфікаційної роботи магістра загальним обсягом 15 кредитів, які розподілені по трьом семестрам; аудиторні практичні заняття. Обсяг практично-орієнтованих занять сумарно за ОП перевищує обсяг лекційних занять: 316 та 284 години відповідно. ОК2 "Ділова іноземна мова" реалізується виключно через практичні заняття (30 годин). Порядок проходження практик унормовано "Положенням про організацію та проведення практики у ДВНЗ "ПНУ ім. В. Стефаніка" (<https://is.gd/nf9ISB>). У ЗВО розроблені "Методичні рекомендації проходження виробничої практики для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 073 Менеджмент (Менеджмент організацій та адміністрування) за другим (магістерським) рівнем, 1 курс" та "Методичні рекомендації проходження переддипломної практики для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 073 Менеджмент (Менеджмент організацій та адміністрування) за другим (магістерським) рівнем, 2 курс", що знаходяться у вільному доступі (<https://is.gd/O1iQa5>) та містять робочі програми практик. Водночас ЕГ звертає увагу, що у НП обидві частини виробничої практики мають назву та відповідне позначення у графіку саме як "виробнича практика", натомість методичні рекомендації практики на другому курсі мають у назві позначення "переддипломна практика". Окремо розроблена та оприлюднена "Програма та методичні рекомендації щодо проходження науково-дослідної практики" (<https://is.gd/4DVFcO>). ЕГ констатує, що робочі програми практик загалом відповідають цілям та завданням ОП "Менеджмент організацій і адміністрування". ЗВО має низку договорів з об'єктами практики, на доказ чого надані відповідні документи (відповідь на запит 24 січня 2022 р., 22:23:50). Однак здобувачі за ОП мають можливість самі пропонувати об'єкти практики, відносно яких мають зацікавленість. За результатами обох частин виробничої практики складаються звіти, які захищаються публічно. У якості форм навчання на практичних заняттях використовуються ситуаційні завдання, тренінги, бізнес-кейси, що містять практичний аспект. На зустрічі викладачі підкреслили, що на своїх заняттях вони намагаються більше уваги приділяти практиці та більше використовувати інтерактивні форми взаємодії під час практичних занять для оволодіння здобувачами практичних навичок. Під час зустрічей зі здобувачами було підтверджено задоволеність рівнем організації практичної підготовки. Залучення

сторонніх професіоналів-практиків для проведення практичних занять не застосовується. На думку членів проєктної групи, це компенсується значним минулим практичним досвідом поточних викладачів за ОП, наприклад, Зварича І.Т., Ткача О.В.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

З набуттям соціальних навичок (soft skills) здобувача за ОП зокрема пов'язані ПРН7 "Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті", ПРН9 "Вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами", ПРН10 "Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач", ПРН11 "Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування" тощо. До ОК, що найбільш пов'язані з набуттям соціальних навичок (soft skills), зокрема можна віднести ОК2 Ділова іноземна мова, ОК9 Управління кар'єрою, ОК11 Управління змінами, ОК12 Основи управлінського консультування, ВК21 Крос-культурний менеджмент (англійською мовою). Значною мірою соціальні навички формуються під час практик та прилюдного захисту звітів та дипломних робіт. Набуття навичок (soft skills) забезпечується за рахунок застосування окремих форм проведення практичних занять: ділові ігри, підготовка командних проєктів, розв'язання бізнес-кейсів, презентації власних досліджень, участь у конференціях, круглих столах тощо. Викладачі під час зустрічі підтвердили застосування активних методів навчання, які опосередковано розвивають різні соціальні навички. Проте аналіз силабусів ОК показав, що у контексті soft skills вони не містять вказівки на форми та методи навчання, які конкретно пов'язані з формуванням саме soft skills. Під час зустрічі, викладачі підтвердили наявність процесу удосконалення РНП та силабусів дисциплін з метою конкретизації методів та способів навчання, пов'язаних з набуттям соціальних навичок. Також викладачами підтверджено наявність процедур та можливостей набуття soft skills викладачами за рахунок підвищення кваліфікації. У ЗВО підтримується створення просторів, де набуття соціальних навичок (soft skills) може відбуватися із залученням стейкхолдерів, зокрема, Центр соціологічних досліджень, Центр досліджень "Покутська трійця", Центр студентського розвитку, Міжнародний науковий центр "Обсерваторія", Центр інноваційних освітніх технологій "PNU-EcoSystem", Проєктно-освітній центр "АГЕНТИ ЗМІН" тощо.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ОП та її окремих ОК дозволяє зазначити, що обсяги навантаження здобувачів у формах аудиторної та самостійної роботи відповідають чинним нормативним вимогам, сприяють досягненню мети та програмних результатів навчання за ОП. Відповідно до НП (<https://is.gd/oKtXjs>) загальний обсяг годинного навантаження складає 2700 годин, з них 2100 годин (77,7%) відведено на самостійну роботу. Контактне навантаження за освітніми компонентами ОП складає у першому семестрі 20 годин на тиждень, у другому та третьому семестрах 18 та 20 годин відповідно, що співпадає з вимогами п. 6 "Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" (<https://is.gd/3JzIbV>). Кількість контактних годин на один кредит обсягу навчальних дисциплін становить 10 годин, що є відповідним п. 9 Методичних рекомендацій щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у вищих навчальних закладах (лист МОН України від 26.02.2010: <https://is.gd/SzdQZk>), здобувачі мають достатньо часу для індивідуальної роботи. Аналіз розкладів занять здобувачів (відповідь на запит 23 січня 2022 р., 16:36:51) показує, що у день відбувається в середньому 2 пари, які відбуваються підряд, без вікон. Під час зустрічі здобувачі підтвердили оптимальність рівня навантаження та розподілу часу між аудиторною і самостійною роботою, а також те, що навантаження за даною ОП не є для них надмірним і обтяжливим. Процедурно думки здобувачів щодо навантаження вивчаються шляхом опитувань. З боку гаранта та НПП відсутність проблем з навантаженням здобувачів переважним чином визначається через відсутність запитів про це з боку здобувачів.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За ОП не здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сукупність та послідовність викладання ОК за роками навчання та семестрами визнається раціональною. ОП та НП передбачають достатню практичну підготовку відповідно до сучасного стану розвитку сфери вищої освіти. Сильною стороною освітнього процесу є сприяння формуванню соціальних навичок здобувачів та викладачів. Співвідношення аудиторної та самостійної роботи на ОП в цілому та у окремих ОК сприяє досягненню цілей та ПРН. Зміст ОП та НП реалістично відображає фактичне навантаження здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони. 1. До ОП додано додаткові СК13 та ПРН16, які орієнтовані на такі об'єкти вивчення як територіальні громади та органи місцевого самоврядування, у той час як ці об'єкти вивчення відносяться до предметної області іншої галузі знань. Поряд з цим, тематичні плани ОК у силабусах, що покликані забезпечити досягнення ПРН16, зокрема ОК6, ОК9, ОК11 та ОК12, не містять ніяких змістовних елементів, пов'язаних з цими об'єктами вивчення. Тобто включення територіальних громад та органів місцевого самоврядування у об'єкти вивчення ОП є суто декларативним. 2. При формуванні індивідуальної освітньої траєкторії здобувачі можуть обирати вибіркові ОК лише з визначеного переліку, що наведений у НП, у якому містяться чотири пари дисциплін, де необхідно обрати одну з кожної пари. Вибір однієї з них унеможливорює вибір іншої у цій парі. Крім того, здобувачі за ОП не можуть скористатися іншими варіантами вибору, що визначені у відповідному Положенні ЗВО, зокрема не можуть обирати дисципліни з інших ОП, що в цілому обмежує прагнення здобувачів до набуття бажаних ними додаткових компетенцій. Рекомендації: 1. ЗВО та проєктній групі ОП "Менеджмент організацій і адміністрування" рекомендується провести комплекс заходів, спрямованих на підсилення логічної та змістовної взаємопов'язаності навчально-методичного забезпечення освітніх компонентів та додаткових ПРН, пов'язаних з уведенням до ОП територіальних громад та органів місцевого самоврядування як додаткових об'єктів вивчення, за такими вимірами як цілі навчання, зміст теоретичної та практичної підготовки, засоби поточного та підсумкового контролю, інформаційне забезпечення. 2. ЗВО рекомендується розглянути можливість створення єдиного каталогу вибіркових освітніх компонентів, у тому числі з інших ОП, з якого здобувач зможе обрати будь-які комбінації ОК. З тексту ОП та НП рекомендується прибрати конкретні назви вибіркових ОК, щоб не прив'язуватися саме до них та зробити процес формування та використання єдиного каталогу максимально адаптивним.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень E

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Зважаючи на обмеження кількості знаків у полях фактів, доказів та аналізу, опис загального контексту оцінки рівня відповідності Критерію 2 викладений ЕГ у полі "Інші спостереження". ЕГ дійшла висновку про часткову невідповідність якісних характеристик ОП за підкритеріями 2.3 та 2.4 та достатню відповідність за підкритеріями 2.1, 2.2, 2.5, 2.6 та 2.8. Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів та їхнього контексту дозволило встановити, що освітня діяльність за ОП "Менеджмент організацій і адміністрування" загалом відповідає Критерію 2 з недоліками, що є суттєвими. Виявлені недоліки можна усунути на протязі року.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Під час проведення зустрічі зі здобувачами вищої освіти експертна група з'ясувала, що для абітурієнтів при вступі на освітню програму вся інформація є чіткою та зрозумілою, не містить дискримінаційних положень та оприлюднена на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти. На офіційному веб-сайті ДВНЗ "Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаніка" оприлюднено правила прийому, перелік спеціальностей, розмір плати за навчання та освітні програми <https://admission.pnu.edu.ua/>. Правила прийому на освітню програму "Менеджмент організації та адміністрування" здійснюються на основі Закону України "Про вищу освіту". За спеціальністю 073 "Менеджмент організації та адміністрування" на навчання приймаються особи, які здобули ступінь вищої освіти бакалавр/магістр або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліст. Прийом студентів на навчання здійснюється за певним алгоритмом:

вступники складають єдиний вступний іспит з іноземної мови та складають фахове випробування за спеціальністю "Менеджмент організації та адміністрування, до цих балів додається середній бал документа про освіту".

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Вступ на навчання на другий (магістерський) рівень відбувається за умови отриманих компетентностей на попередньому, бакалаврському, магістерському (ОКР спеціаліст), рівні. Прийом заяв та документів конкурсного відбору та зарахування на навчання за ОП у 2021 році визначені Правилами прийому для здобуття вищої освіти в ДВНЗ "Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника" (<https://goo.su/XUI>) та відповідають графіку, оприлюдненому на сайті університету (<https://goo.su/aZNP>). Програма вступу складається з єдиного вступного іспиту з іноземної мови та фахового вступного випробування у вигляді вступних іспитів, які містять перелік основних тем базових навчальних дисциплін: Менеджмент, Управління персоналом, Логістика. Операційний менеджмент та Теорія організації. Програма прийому на освітню програму враховує особливості самої освітньої програми, що підтверджено програмою вступного фахового випробування (<https://goo.su/aNtZ>), затвердженою, у встановленому порядку, приймальною комісією.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, а саме зарахування академічної різниці при переведенні здобувачі з інших закладів вищої освіти. Для визнання результатів навчання в інших закладах вищої освіти здобувач має звернутися з заявою на підставі академічної довідки або додатку до документа про вищу освіту (диплома молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра), виданого вищим навчальним закладом. Випадків визнання результатів навчання інших ЗВО на ОП "Менеджмент організації та адміністрування" не виявлено. В університеті діє Положення про порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін в ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" <https://goo.su/aIDa>. Укладено договори про співпрацю з міжнародними науковими та освітніми установами, серед них Католицький університет (Сальта), Коледж туризму (Варна), Університет Валенсії (Іспанія), Університет імені Адама Міцкевича в Познані, Краківський економічний університет та інші (<https://goo.su/aCDA>). Здобувачі вищої освіти за ОП "Менеджмент організації та адміністрування" мають можливість брати участь в програмах міжнародної академічної мобільності. На сайті ЗВО висвітлено актуальні програми мобільності для здобувачів <https://goo.su/aUQe>.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ зазначає, що в університеті діє "Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" (<https://goo.su/aD1M>). В цьому положенні прописано чітку та зрозумілу процедуру щодо перезарахування результатів навчання за неформальною освітою. Згідно цього положення здобувач має можливість перезарахування результатів неформальної освіти за заявою на ім'я керівника структурного підрозділу (декана факультету/директора інституту) на підставі сертифіката про практику/стажування, проходження тренінгу, семінару чи вебінару. Під час проведення акредитаційної експертизи експертна група не виявила жодного випадку зарахування результатів отриманих під час проходження курсів, тренінгів за спеціальністю. Під час зустрічей зі здобувачами переконалися в тому, що вони ознайомлені про можливість перезарахування результатів за курси, тренінги та неформальне навчання, але поки не використовували таку можливість. В студентському просторі "Paragraph" проводяться гостьові лекції, семінари та зустрічі з практиками та відомими особистостями міста.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОП є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному сайті ЗВО. Наявні всі необхідні матеріали для підготовки до вступного випробування та інформація про ОП, зрозумілий алгоритм вступу. На сайті ЗВО оприлюднено інформацію щодо визнання результатів навчання за програмами академічної мобільності та про перезарахування отриманих результатів неформальної освіти на основі сертифікатів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

В процесі інтерв'ювання здобувачів виявлено їх низьку обізнаність здобувачів вищої стосовно неформальної освіти та академічної мобільності на ОП "Менеджмент організації та адміністрування". Експертна група рекомендує застосовувати практику перезарахування результатів неформальної освіти, наприклад, застосування навчальної платформи Coursera та приділяти більше уваги ознайомленню здобувачів вищої освіти з існуючими напрямками академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ЕГ дійшла висновку, що Критерій 3 відповідає всім необхідним вимогам за сукупністю всіх характеристик. Прийом здобувачів на магістерську освітню програму здійснюється за чіткими та зрозумілими правилами, які враховують особливості ОП "Менеджмент організації і адміністрування". В університеті наявні всі необхідні положення про порядок реалізації права на академічну мобільність та врахування результатів неформальної освіти. Враховуючи наведені дані, наявність підтверджуючих фактів та їх контексту, ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають підкритеріям 3.1-3.4 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Освітній процес у ЗВО провадиться через систему освітніх, науково-педагогічних, педагогічних заходів, спрямованих на досягнення заявлених в ОП цілей та програмних результатів навчання, та позитивно оцінено здобувачами освіти під час зустрічі. У відповідності до "Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" (<https://is.gd/3JzIbV>) основними видами навчальних занять у ЗВО є: лекція, лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття, консультація. Найбільш застосовними різновидами є: проблемні та інформаційні лекції; робота в малих групах; семінари-дискусії; аналіз конкретних ситуацій; ділові та рольові ігри. ЕГ проаналізовано Матриці відповідності ОП (таблиці 4 та 5), методи навчання та оцінювання (табл. з відомостей СО), робочі навчальні програми та силябуси обов'язкових ОК (у відповідних розділах) та силябуси вибіркового ОК (<https://is.gd/uSnbZW>), що дозволяє констатувати коректність застосовуваних форм та методів навчання за ОП, які сприяють досягненню ПРН за окремими ОК та ПРН ОП в цілому, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Використовуються методи навчання: проблемний (метод проблемного викладу, частково-пошуковий), дослідницький, евристичний, пояснювально-ілюстративний тощо. Під час дистанційного навчання використовується навчальне середовище <https://d-learn.pnu.edu.ua>, до якого здобувачі і викладачі мають необмежений та безоплатний доступ. Для кожної нормативної та вибіркової ОК створено окремий курс. Також використовується "Google classroom". Спілкування з фокус-групами здобувачів та викладачів надали можливість ЕГ переконалися в наявності дійсного зворотного зв'язку між інтересами, потребами здобувачів та відповідними формами і методами викладання. Здобувачі підтверджують готовність персоналу ЗВО до співпраці, спільного вирішення проблем, сприяння у особистому розвитку. У ЗВО розроблено "Студентський путівник" (<https://is.gd/uNDoDU>), у якому комплексно викладено ключові аспекти студентоцентрованого підходу та академічної свободи у ЗВО. Здобувачі та випускники ОП під час зустрічі з ЕГ навели факти академічної свободи: можливість обрати за власними професійними та науковими інтересами складові індивідуальних завдань, бази практик, тему кваліфікаційної роботи магістра. У ЗВО не виявлено випадки обмеження академічної свободи здобувачів вищої освіти та НПП. ЕГ було продемонстровано здобувачами доступ та вміст дисциплін у системі <https://d-learn.pnu.edu.ua> на прикладі ОК, що викладалися у осінньому семестрі. В них використовуються інструменти: файли, пояснення, тести, посилання на зовнішні ресурси, опитування. РНП та силябуси вкладені у відповідні дисципліни. Не використовуються: елементи оцінювання, окрім тестів, глосарій, чат, форум.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силябуса або в інший подібний спосіб).

Нормативне підґрунтя інформування учасників освітнього процесу сформовано у Положенні про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів (<https://is.gd/eoo4nJ>) та Положенні про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу (<https://is.gd/3JzIbV>). Вступники та учасники освітнього процесу за ОП отримують інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК з різних джерел: викладачі за ОП, гарант, завідувач кафедри, працівники деканату, куратори, офіційний сайт ЗВО, текст ОП (<https://is.gd/UFwXLO>), інформаційні пакети спеціальностей (<https://is.gd/XoAvju>), силабуси обов'язкових та вибіркових ОК (<https://is.gd/uSnbZW>), описи вибіркових ОК (<https://is.gd/w8EN2d>), засоби дистанційного навчання, методичні вказівки, індивідуальні завдання тощо. Доступ до інформації на офіційних Інтернет-ресурсах ЗВО постійний та необмежений. Під час зустрічей з гарантом та НПП, продемонстровано розуміння важливості інформування здобувачів про цілі, зміст, порядок та особливості оцінювання, під час зустрічей наголошено на постійному розвитку, вдосконаленні цих процесів. Здобувачі також підтвердили, що на початку семестру викладач надає інформацію щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання за окремою ОК. В цілому, під час зустрічі, здобувачі підтвердили обізнаність у механізмах, що забезпечують інформацією щодо цілей, наповнення, форм контролю та критеріїв за освітніми компонентами. ЗВО проводить опитування щодо вивчення рівня задоволеності методів викладання і оцінювання здобувачів за ОП та окремими ОК, результати опитування здобувачів знаходяться у вільному доступі на сайті ЗВО (<https://is.gd/sZhAij>). Натомість ЕГ встановлено застарілість (наявні дані лише за 20-21 н.р.) графіків консультацій викладачів за ОК ОП та графіків захисту курсових та звітів по практиці (<https://is.gd/X7yZGo>, <https://is.gd/qfxdqw>) у вільному доступі на сайті ЗВО, що пояснювалось гарантом результатами технічного збою на сайті. Також, з метою підвищення поінформованості здобувачів та потенційних вступників на ОП, ЕГ рекомендує розмістити у вільному доступі робочі навчальні програми дисциплін, які наразі знаходяться у обмеженому доступі на платформі дистанційного навчання. Обмеженість доступу на практиці означає, що текст РНП доступний лише здобувачам, які у даний момент підключені до дисципліни у системі. Відключення від ОК унеможливує для здобувача подальше використання РНП, яка може бути корисна, наприклад, для порівняння змісту обов'язкових та вибіркових ОК для більш усвідомленого вибору.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ОП передбачає формування ЗК1 "Здатність проведення досліджень на відповідному рівні", ЗК7 "Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу", чому сприяє ОК1 "Методологія та організація наукових досліджень", ОК4 "Інформаційні системи та технології в менеджменті", ОК11 "Управління змінами", ОК14 "Науково-дослідна практика а також проходження виробничої практики та підготовка кваліфікаційної роботи магістра (за Матрицею відповідності визначених освітньої програмою освітніх компонентів та компетентностей, табл. 4 ОП, <https://is.gd/UFwXLO>). Здобувачі ОП беруть участь у науково-практичних комунікативних заходах. Інформація, щодо наукової роботи здобувачів, оприлюднена на сайті кафедри ММ (<https://is.gd/EQ5SpC>). На кафедрі ММ функціонує науковий гурток "Розвиток науково-технічного потенціалу регіонів та його роль у формуванні конкурентоспроможної національної економіки" (<https://is.gd/NeZuRr>, відповідь на запит: 24 січня 2022 р., 22:23:50), в межах якого здобувачами ОП підготовані наукові публікації (зокрема Сталена М., Ильчитин В.). Під час зустрічі зі здобувачами та випускниками було підтверджено участь у цьому науковому гуртку, також здобувачі підкреслили цікавість для них такої дослідницької діяльності. Зі слів гаранта ОП здобувачі залучені до виконання НДР кафедри "Конвергенція та інтеграція регіонів України в Європейський економічний простір: зміст, формування та перспективи розвитку" (ДР 0113U003549) (<https://is.gd/70pktG>), але доказів офіційного залучення здобувачів ЕГ не отримала, незважаючи на запит. ЕГ відмічає застарілість інформації щодо науково-дослідної роботи здобувачів та діяльності наукового гуртка на сайті ЗВО, зокрема відсутня інформація щодо активностей у поточному навчальному році. В цілому, на основі зустрічей зі здобувачами, НПП, гарантом, та адміністративним персоналом ЕГ констатує, що ОП передбачає здобуття необхідних навичок та забезпечує можливості для здобувачів поєднувати навчання і дослідження під час реалізації ОП та досягнення її цілей.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

У відповідності до пп. 1 та 2 ст. 4.5 Статуту ЗВО НПП зобов'язані: "1) забезпечувати викладання на високому науково-теоретичному і методичному рівні навчальних дисциплін відповідної ОП за спеціальністю, провадити наукову діяльність (для науково-педагогічних працівників); 2) підвищувати професійний рівень, педагогічну майстерність, наукову кваліфікацію (для НПП)" (<https://is.gd/UdyZvl>). Сутнісні та організаційні аспекти оновлення змісту ОК частково унормовані у Положенні про освітні програми в ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" (<https://is.gd/77bzuX>), зокрема у п. 4.4.2 та 4.5. Процес підвищення кваліфікації у ЗВО регламентується "Положенням про стажування та підвищення кваліфікації наукових, педагогічних і науково-педагогічних працівників" (<https://is.gd/JQ1mqg>). Також у ЗВО було затверджено "Положення про підтримку наукових і НПП університету, які публікують праці у виданнях, що входять до НМБ Scopus та WoS" (<https://is.gd/5KYAXY>), але воно закінчило свою дію у 2020 році. Представники адміністрації відзначили, що Програма підтримки була подовжена наказом ректора, але текст Положення на сайті залишився в застарілому вигляді. Центром ініціатив з удосконалення змісту окремих ОК є кафедра ММ, на засіданнях якої розглядаються та узгоджуються заходи з удосконалення. Пропозиції щодо змін у ОК, які ініційовані зовнішніми стейкхолдерами, виносяться на розгляд гарантом ОП. ЗВО не має окремих положень чи порядків, що унормовують внесення змін до РНП або силабусів ОК. Підставами для внесення змін до змісту ОК за ініціативи викладача

виступають: підвищення кваліфікації, стажування (у т.ч. закордонні), участь у НДР, співпраця з стейхолдерами, власна науково-дослідна діяльність тощо. Вибірковий аналіз наукових доробок викладачів за даними звіту про СО, сайту ЗВО, відповідей на запити щодо додаткових доказів дозволив ЕГ дійти до висновку про достатній науковий рівень НПП та його актуальність в динаміці сучасному стану розвитку науки у галузі менеджменту, що слугує підтримці змісту освіти за ОП. Наприклад, удосконалення змісту ОК9 та ОК12, шляхом імплементації розвитку емоційного інтелекту, відбулося за наслідками опрацювання досвіду Вищої школи маркетингу та управління в м. Лешно (Польща) (відповідь на запит: 23 січня 2022 р., 16:36:51). Викладачі кафедри ММ приймали участь у програмах та заходах Erasmus+ (<https://is.gd/XbKX6O>), за участю інших вітчизняних ЗВО, досвід з яких імplementовано у освітній процес за ОП. Аналіз рекомендованої літератури за обов'язковими та вибірковими ОК в цілому дозволяє констатувати відсутність відверто застарілих джерел. ЗВО розвиває педагогічну майстерність НПП, що визначено під час розмови з керівництвом ЗВО. Отже, порівняльний аналіз ОК ОП в динаміці, умови, створені в ЗВО та надані підтвержені результати у документальному вигляді, відповіді під час зустрічей дали можливість ЕГ дійти висновку про дійсне оновлення змісту освіти на основі актуальних наукових досягнень та практик.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Міжнародне співробітництво ПНУ ім. В. Стефаніка має багаторічні традиції, наразі ЗВО приймає участь у багатьох міжнародних проєктах. Зокрема співробітництво встановлене з більш ніж 60 іноземними закладами освіти і науки (<https://is.gd/xqTatA>). Інтернаціоналізація діяльності є одним із стратегічних пріоритетів розвитку ЗВО, окремо затверджена Стратегія інтернаціоналізації (<https://is.gd/pX8EfS>). У ЗВО реалізується декілька проєктів з інтернаціоналізації ERASMUS+ (<https://is.gd/C8XCye>). Кафедра менеджменту і маркетингу є безпосереднім учасником та координатором проєктів ERASMUS+, зокрема "Удосконалення практико-орієнтованої підготовки викладачів професійної освіти і навчання (ITE-VET)" (<https://is.gd/XbKX6O>). Під час зустрічі з гарантом, він відзначив, що деякі викладачі кафедри проходили закордонне стажування. Зокрема за програмою ERASMUS+ стажування пройшли доц. Михайлів Г.В. – в Університеті Констанц (Німеччина) та проф. Ткач О.В. – в Корпорації "Фуджівара Кемікал Ко", Нідерланди (надані документи на доказ цього – відповідь на запит 23 січня 2022 р., 16:36:51). Але стажування проф. Ткача О.В. відбулося у 2016 році, що знаходиться за межами п'ятирічного терміну валидності. Міжнародна академічна мобільність регламентується "Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу" (<https://is.gd/MAZucj>), але фактів міжнародної академічної мобільності здобувачів за ОП допоки не було. У ЗВО існує програма подвійних дипломів спільно з Університетом Адама Міцкевича в Познані (Польща) (<https://is.gd/khBgov>), але за даною ОП вона не запроваджена. Також викладачі кафедри мають наукові публікації у закордонних виданнях, що підтверджується аналізом показників наукової активності викладачів, які надані ЗВО у відповіді на запит ЕГ (24 січня 2022 р., 22:23:50), викладання та наукові дослідження в межах ОП поєднуються з участю НПП в міжнародних конференціях, міжнародних наукових проєктах. Отже, під час зустрічей з НПП, здобувачами та керівництвом ЗВО ЕГ визнано, що навчання, викладання та наукова діяльність пов'язані з стратегічними орієнтирами інтернаціоналізації діяльності ЗВО та кафедри менеджменту і маркетингу.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми і методи навчання на ОП "Менеджмент організацій і адміністрування" відповідають принципам академічної свободи та студентоцентрованого підходу до навчання. Для здобувачів створено сприятливі умови для поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП. Здобувачі ОП беруть участь у науково-практичних комунікативних заходах. Відбувається оновлення змісту ОК на основі наукових досягнень та практик, у тому числі на основі впровадження передового вітчизняного та європейського досвіду. Інтернаціоналізація діяльності є одним із стратегічних пріоритетів розвитку ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони, недоліки. Застарілість інформації на сайті ЗВО та кафедри ММ (наявні дані лише за 20-21 н.р.) щодо графіків консультацій викладачів за ОК, графіків захисту курсових та звітів по практиці, науково-дослідної роботи здобувачів та діяльності наукового гуртка. Робочі навчальні програми ОК не оприлюднено у вільному доступі. Незважаючи на створені умови, відсутність фактів та цікавості з боку здобувачів до академічної мобільності, зокрема і до численних програм дистанційної міжнародної академічної мобільності під час карантину. Рекомендації. ЗВО рекомендується налагодити своєчасне наповнення сайту кафедри ММ актуальною інформацією для здобувачів; розробити та реалізувати заходи з мотивування та залучення здобувачів до участі у програмах академічної мобільності; розмістити у вільному доступі на сайті актуальні РНП обов'язкових та вибіркових ОК.

Рівень відповідності Критерію 4.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Форми та методи навчання застосовані коректно, сприяють досягненню результатів за окремими ОК та ПРН ОП в цілому, відповідають вимогам студентоцентрированого підходу та принципам академічної свободи, адаптовані до діяльності за дистанційною та змішаною формами навчання. Учасники освітнього процесу за ОП мають доступ до декількох джерел інформації щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання за ОП в цілому та окремих її ОК (силабуси у вільному доступі). ОП та ОК оновлюються на основі наукових досягнень і сучасних практик у галузі менеджменту. Здобувачі ОП мають можливість поєднувати навчання та дослідження відповідно до освітнього рівня ОП. Фактів міжнародної академічної мобільності здобувачів за ОП не було, але нормативне і організаційне підґрунтя створено. Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів та їхнього контексту дозволило встановити, що освітня діяльність за ОП "Менеджмент організацій і адміністрування" загалом відповідає Критерію 4 з недовіками, що не є суттєвими. Виявлені недоліки можна усунути найближчим часом.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Контрольні заходи, їх форми і критерії оцінювання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" (Нова редакція) (<http://surl.li/jlbf>), зокрема опису контролю та оцінки якості навчального процесу присвячено розділ 8. В ОП передбачені наступні форми контрольних заходів: усні та письмові іспити, тести, контрольні роботи, колоквиуми, поточне опитування, заліки, екзамени, презентації, проекти, захист курсових робіт, захист практик і публічний захист кваліфікаційної роботи магістра (<http://surl.li/bekxn>). Разом з тим, у табл.2.1 ОП наявність курсових робіт не зафіксована. ЕК на резервній зустрічі отримала від представників проектної групи, що при підготовці тексту ОП мала місце технічна помилка і курсові роботи на програмі не передбачені. Контрольні заходи та критерії їх оцінювання описані в РПНД, які розміщено в модулях окремих навчальних дисциплін на платформі дистанційного навчання d-learn, у чому ЕГ пересвідчилася на фокус-групі зі здобувачами, де на прохання ЕГ одна з присутніх здобувачок продемонструвала шляхом поширення свого екрану вміст окремих навчальних курсів, а також у силабусах навчальних дисциплін, які оприлюднені на сторінці кафедри менеджменту і маркетингу на сайті Університету (<http://surl.li/belgz>). Разом з тим, інформація про силабус, як різновид інформаційного та навчально-методичного забезпечення ОП в самій ОП відсутня (<http://surl.li/bekxn>), що так само як стало відомо ЕГ на резервній зустрічі від представників проектної групи сталося внаслідок технічної помилки при підготовці текстової частини ОП. Силабуси з ОК09 і ВК18 на момент проведення акредитаційної експертизи на сайті були відсутні. На фокус групі з НПП викладачі повідомили ЕГ, що на першому занятті доводять до здобувачів інформацію про особливості контролю за кожною дисципліною. Під час карантинних обмежень контрольні заходи проводяться з використанням платформи дистанційного навчання d-learn, яка є власною розробкою ЗВО. На фокус-групі зі здобувачами і випускниками ЕГ отримала підтвердження даної інформації; здобувачі зазначили, що використовувані форми контрольних заходів та критерії їх оцінювання є зрозумілими для них, інформування щодо їх проведення здійснюється на початку вивчення дисципліни, всі методичні документи знаходяться у вільному доступі на сайті і в модулях окремих навчальних дисциплін на платформі дистанційної освіти.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів вищої освіти відповідно до "Стандарту вищої освіти за спеціальністю 073 "Менеджмент" для другого (магістерського) рівня вищої освіти відбувається у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи з присвоєнням кваліфікації магістра менеджменту. Відповідно до п.1.8 Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії "Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника" (<http://surl.li/bbuhp>), атестація за освітнім рівнем магістра здійснюється у формі комплексного державного екзамену зі спеціальності та/або захисту випускної кваліфікаційної роботи магістра. Форма атестації описана в п.3 ОП (<http://surl.li/bekxn>), де зазначено, що атестація здобувачів вищої освіти за ОП "Менеджмент організацій і адміністрування" здійснюється у формі відкритого та публічного захисту кваліфікаційної роботи, що відповідає стандарту вищої освіти. На фокус-групі зі здобувачами і випускниками ЕГ отримала підтвердження, що атестація відбувається у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів регламентує Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<http://surl.li/yovg>) у 7 розділі якого описаний порядок оскарження результатів семестрового (підсумкового) контролю. У відомостях СО зазначено, що "процедура запобігання та врегулювання конфлікту інтересів урегульована Положенням про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника", Кодексом честі університету та Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів". Разом з тим, у ході аналізу цих документів (<http://surl.li/bekyz>, <http://surl.li/bekyp>, <http://surl.li/ggdj>) ЕГ встановлено, що чинні нормативні документи ЗВО не містять інформації про запобігання та врегулювання конфлікту інтересів; порядок оскарження результатів семестрового (підсумкового) контролю описаний в п.6 Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ "Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника" (<http://surl.li/ggdj>), у якому, зокрема, визначені умови повторного проходження (підтвердження рівня своїх знань) здобувачем контрольних заходів за допомогою використання ІТ-технологій. На фокус групі зі здобувачами і НПП ЕГ пересвідчилася, що правила проведення контрольних заходів визначено чітко і є зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу; об'єктивність викладачів у тому числі досягається за допомогою використання цифрового інструментарію перевірки завдань на платформі d-learn, оскільки оцінювання тестів відбувається без фактичної участі викладачів; інформація щодо процедури оцінювання доводиться до здобувачів викладачами вчасно. Здобувачі, випускники, НПП та представники адміністрації, які взяли участь у фокус-групах, повідомили ЕГ, що протягом існування ОП випадки оскарження процедури проведення, результатів контрольних заходів, проблем з об'єктивністю екзаменаторів, або конфлікту інтересів зафіксовано не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності регламентують Кодекс честі ДВНЗ "ПНУ ім. В. Стефаника" (<http://surl.li/bekyp>), Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності (<http://surl.li/bekyz>), Положення про запобігання академічному плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів (<http://surl.li/belep>), Положення про запобігання академічному плагіату (<http://surl.li/belex>). Склад Комісії з питань етики та академічної доброчесності обраний Конференцією трудового колективу ЗВО 28.12.2021 р., затверджений наказом ректора від 31.12.2021 р., № 843. У ЗВО приділяється значна увага питанням популяризації академічної доброчесності та імплементації її принципів у внутрішню систему якості (<http://surl.li/jmet>). Зокрема, реалізовано проєкт "Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти" (<http://surl.li/bftfx>), проводяться різноманітні просвітницькі заходи (<http://surl.li/bftgd>, <http://surl.li/bfsrv>). Здійснюється якісна перевірка текстових запозичень у кваліфікаційних роботах здобувачів ОП в використанням рекомендованого програмного продукту, у чому ЕГ пересвідчилася з наданих на запит ЕГ документів. Вивчення силабусів ОК показало, що питання академічної доброчесності є складовою політики лише переважної частини ОК (<http://surl.li/belgz>). Зокрема, дана інформація міститься у силабусах з ОК01, ОК03, ОК06, ОК07, ОК10, ОК12, ВК15, ВК17, ВК19, ВК21 і відсутня у силабусах з ОК02, ОК04, ОК05, ОК08, ОК11, ВК16, ВК20, ВК21. Силабуси з ОК09, ВК18 проаналізувати не вдалося через їх відсутність на сайті на момент проведення акредитаційної експертизи. Методичні рекомендації до написання і захисту дипломної роботи (<http://surl.li/bftjj>) не містять інформацію про академічну доброчесність, а також опису процедури перевірки робіт на наявність ознак академічного плагіату. На фокус-групах ЕГ пересвідчилася, що в ЗВО всіляко популяризується академічна доброчесність і створюються всі необхідні умови для її забезпечення. Зокрема, представники керівництва ЗВО повідомили, що розвиток академічної доброчесності є одним з пріоритетних напрямів удосконалення діяльності ЗВО. Разом з тим, інтерв'ювання здобувачів показало, що попри всі реалізовані ЗВО заходи більшість з них не повною мірою обізнані у цьому питанні і розуміють доброчесність лише в розрізі перевірки текстів робіт на наявність запозичень в межах встановлених нормативних значень (75% оригінального тексту), що вказує на необхідність розвитку культури доброчесності на ОП. Здобувачі повідомили ЕГ, що перевірка текстових запозичень у їх кваліфікаційних роботах є безкоштовною для них. Під час проведення фокус-груп ЕГ пересвідчилася, що випадків порушення етичних норм на ОП зафіксовано не було, а роботи в яких виявляються ознаки академічного плагіату до захисту не допускаються. Також, присутні повідомили, що на наявність ознак академічного плагіату перевіряються підготовлені НПП і здобувачами наукові статті та інші праці.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Правила проведення контрольних заходів їх форми та критерії оцінювання є чіткими, прозорими і зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу. В умовах карантинних обмежень контрольні заходи для здобувачів всіх форм навчання реалізуються за допомогою використання платформи дистанційної освіти d-learn, яка є власною розробкою ЗВО. Всі необхідні методичні матеріали розміщено у вільному доступі на сайті ЗВО, а також на платформі дистанційної освіти d-learn. ЗВО опікується проблематикою забезпечення академічної доброчесності, у тому числі веде активну просвітницьку діяльність серед всіх учасників освітнього процесу, здійснює навчання НПП і забезпечує наявність необхідних технологічних рішень протидії порушенню академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони: У нормативних документах ЗВО не відображені процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Питання академічної доброчесності знайшло своє відображення не у всіх силабусах навчальних дисциплін, а також відсутнє у методичних рекомендаціях до написання і захисту кваліфікаційної магістерської роботи. Часткова обізнаність здобувачів ОП із сутністю та принципами академічної доброчесності, яка у більшості випадків трактується ними як витримування норм текстових запозичень. Рекомендації: Удосконалити нормативні документи ЗВО шляхом включення опису процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. Удосконалити методичне забезпечення шляхом перегляду силабусів навчальних дисциплін ОК02, ОК04, ОК05, ОК08, ОК11, ВК16, ВК20, ВК21 і методичних рекомендацій до написання і захисту дипломних робіт на предмет включення питання академічної доброчесності, а також забезпечити включення до політики курсу питання академічної доброчесності до силабусів з ОК09, ВК18, які були відсутні на момент проведення акредитаційної експертизи. Проводити адресні просвітницькі заходи щодо популяризації і роз'яснення принципів академічної доброчесності для здобувачів ОП, у тому числі у розрізі окремих навчальних дисциплін, а також розмежування сутності доброчесних і недоброчесних запозичень та інших етичних питань.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОП характеризується наявністю чітко визначених, прозорих і зрозумілих для всіх учасників освітнього процесу форм контрольних заходів і критеріїв їх оцінювання. Попри виявлену здобувачами вищої освіти деяку розмитість розуміння змістових характеристик академічної доброчесності, слід відмітити, що ЗВО приділяє значну увагу питанням популяризації академічної доброчесності і послідовно реалізує заходи з дотримання її норм. Зокрема, використовується ліцензійне ПЗ для перевірки робіт здобувачів та НПП на наявність текстових запозичень, прийнято низку нормативних документів, ведеться активна просвітницька діяльність. Зважаючи на відповідність викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, питомої ваги під критеріїв у генеруванні підсумкової оцінки, можна зробити висновок щодо достатньої відповідності ОП Критерію 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Кадрове забезпечення у ЗВО регламентує "Положення про кадрове забезпечення освітніх програм та кадрове забезпечення освітнього процесу освітніх програм у ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" (<http://surl.li/bgbtg>). На основі аналізу табл.2 "Зведена інформація про викладачів" ЕГ встановила, що загальна кількість викладачів, задіяних в реалізації ОП, складає 9 осіб, з них 4 д.е.н. (44,45%), 5 к.е.н. (55,55%), 4 викладачі (44,45%) мають вчене звання проф., 4 викладачі (44,45%) – вчене звання доц., 1 викладач (11,1%) не має вченого звання, 2 викладачі (22,23) мають сертифікат В2, за основним місцем роботи працюють 8 (88,89%) викладачів, 1 (11,11%) викладач працює за сумісництвом, що повною мірою відповідає п.35 ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, але не повною мірою відповідає інформації у відомостях самооцінювання, а також у інформації про кадрове забезпечення ОП (<http://surl.li/bekxn>). Аналіз табл.2 показав, що кваліфікація викладачів, задіяних у реалізації ОП у переважній більшості відповідає п.37 ліцензійних умов., але викладач ОК5, яка в ОП рахується як позакредитна освітня компонента і входить до циклу загальної підготовки, за своєю кваліфікацією не відповідає навчальній дисципліні "Охорона праці в галузі". Аналізуючи досягнення у професійній діяльності за останні 5 років згідно п.36 і п.38 ліцензійних вимог, які були подані в табл. 2, ЕГ дійшла висновку, що не всі задіяні в реалізації ОП викладачі відповідають таким вимогам. Зокрема, без урахування позакредитної навчальної дисципліни ОК 5, повна відповідність встановлена за 6 освітніми компонентами (54,55%), а саме ОК2, ОК7, ОК8, ОК9, ОК10, ОК11; невідповідність встановлена за 5 освітніми компонентами (45,45%), а саме ОК1, ОК3, ОК4, ОК6, ОК12. При дослідженні досягнень викладачів, відповідно до п.38 ліцензійних вимог, у професійній діяльності за

2017-2021 рр. встановлено: викладач ОК1 має 3 досягнення, викладач ОК3 має 3 досягнення, викладач ОК4 має 2 досягнення, викладач ОК6 має 3 досягнення, викладач ОК12 має 3 досягнення. З табл. 2 ЕГ встановлено, що 4 викладачі (ОК2, ОК7, ОК8, ОК10, ОК11) проходили стажування, з них 3 у період 2017-2021 рр., і 1 у 2015 р.; 2 викладачі мають сертифікат В2 володіння англійською мовою (ОК2, ОК8). На запит ЕГ ЗВО було надано підтвердження - скан сертифікату викладача (ОК2), а також інформацію про підвищення кваліфікації членів проєктної групи. З результатів проведеного аналізу ЕГ зробила висновок, що визначені ОП цілі та програмні результати за освітніми компонентами досягаються не повною мірою зважаючи на неповну професійну відповідність НПП за ОП. Зокрема професійна відповідність викладачів освітнім компонентам, які вони викладають, на достатньому рівні встановлена лише у 54,55% осіб.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів є чіткими і прозорими та регламентуються "Положення про порядок заміщення посад науково-педагогічних працівників ДВНЗ "Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника" (<http://surl.li/bemes>), "Положення про конкурсну комісію університету з питань проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників ДВНЗ "Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника" (<http://surl.li/bemfa>). Склад конкурсної комісії університету затверджений наказом (<http://surl.li/bemfc>). Конкурс на заміщення посад НПП проводиться з дотриманням принципів відкритості, гласності, таємного та вільного волевиявлення, добровільної участі у виборах, демократичності, забезпечення рівності прав учасників виборів. При розгляді кандидатур на заміщення вакантних посад враховуються їх професійні здобутки. Права і обов'язки НПП чітко прописані у Контракті з НПП (<http://surl.li/bemff>). У сукупності нормативна база ЗВО щодо процедури конкурсного добору НПП дозволяє забезпечити необхідний рівень професіоналізму викладачів для успішної реалізації ОП. На фокус-групах з представниками керівництва ЗВО, адміністративним і допоміжним персоналом присутні повідомили ЕГ, що ЗВО чітко дотримується процедур конкурсного добору викладачів, вся необхідна нормативна і довідкова інформація щодо конкурсів на заміщення вакантних посад є доступною і публічною, випадків порушення процедур конкурсного добору викладачів зафіксовано не було. На фокус-групі з НПП присутні підтвердили ЕГ, що процедури конкурсного добору викладачів є для них прозорими і зрозумілими, вся необхідна нормативна і довідкова інформація щодо конкурсів на заміщення вакантних посад є доступною і публічною, випадків порушення процедур конкурсного добору викладачів зафіксовано не було.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Роботодавці долучаються до організації та реалізації освітнього процесу шляхом участі в засіданнях кафедри менеджменту і маркетингу, що підтверджується відповідними протоколами (<http://surl.li/bemdk>, <http://surl.li/bemdm>), рецензування ОП (<http://surl.li/bemdy>, <http://surl.li/bemea>, <http://surl.li/bemeb>), а також забезпечують здобувачів ОП базами практики (<http://surl.li/bgcj>). У рамках співпраці зі стейкхолдерами 17.12.2021 р. за ініціативи ТОВ "23 ресторани" відбулася онлайн зустріч зі здобувачами освіти ОР бакалавр та магістр ОП "Менеджмент організацій і адміністрування" та "Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності" щодо перспектив працевлаштування в дану організацію. 1.01.2021 р. Р.Марцінків, міський голова Івано-Франківська поділився власним досвідом та історією успіху зі здобувачами кафедри менеджменту та маркетингу. 23.03.2021 р. кафедра менеджменту і маркетингу у межах Global Money Week 2021 провела вебінар "Фінансова грамотність" для студентів університету, також, студенти та викладачі кафедри долучилися до заходів НБУ відвідавши вебінар "Як користуватися Cashless за межами Гогвортсу?" (<http://surl.li/bgbxy>). На фокус-групі з НПП присутні повідомили ЕГ, що роботодавці залучені до організації та реалізації освітнього процесу. Зокрема, така залученість реалізується у формах перегляду ОП, що підтверджується відповідними протоколами участі представників роботодавців у засіданнях кафедри, а також організації різноманітних просвітницьких заходів, у тому числі з урахуванням карантинних обмежень в онлайн-форматі. На запит ЕГ ЗВО було надано підтвердження проведення таких заходів. На фокус-групі зі здобувачами і випускниками присутні підтвердили, що ЗВО регулярно залучає професіоналів-практиків, експертів та представників роботодавців до навчального процесу. Зокрема, проводилися зустрічі з відомими людьми Франківщини, зустрічі з роботодавцями стосовно працевлаштування, зустрічі з представниками бізнес-структур, які ділилися власним досвідом практичної діяльності і порадами щодо набуття компетентностей успішного управлінця тощо.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Для здобувачів та викладачів економічного факультету ПНУ ім. В. Стефаника у 2015 р. представниками Віденського економічного університету було проведено майстер-класи: "Маркетингова концепція як складова бізнес-плану" (доповідачі: Фортмюллер, Форабергер, Штронмайер), "Соціальна компетенція менеджменту. Комунікації і управління конфліктами" (доповідачі: Цеховські), про що на сайті розміщено інформацію (<http://surl.li/bemgl>). На основі оприлюдненої на момент акредитаційної експертизи інформації на сторінці кафедри на сайті Університету (<http://surl.li/bgbxy>) ЕГ встановила, що на кафедрі менеджменту і маркетингу відбувалося залучення професіоналів-

практиків, експертів галузі, представників роботодавців до аудиторних занять лише для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з наступник навчальних дисциплін: "Організація підприємницької діяльності", "Економіка і фінанси підприємств", "Міжнародні економічні відносини". Прикладів залучення професіоналів-практиків, експертів галузі або представників роботодавців до аудиторних занять ОПП "Менеджмент організацій і адміністрування" на другому (магістерському) рівні вищої освіти, яка проходить акредитацію, ЕГ не знайшла. На фокус-групі зі здобувачами і випускниками присутні повідомили ЕГ, що на ОП проводилися зустрічі з відомими людьми Франківщини, зустрічі з роботодавцями стосовно працевлаштування тощо; прикладів залучення професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до аудиторних занять присутні не навели. На фокус-групі з НПП присутні повідомили ЕГ, що деякі викладачі, задіяні в реалізації ОП (викладанні окремих навчальних дисциплін) мають досвід практичної діяльності. З наведеної у табл. 2 інформації ЕГ встановлено, що викладач ОК9 працював на посаді заступника директора Івано-Франківського ДБК по кадрах і соціальному розвитку (1981-1988 рр.), викладач ОК3 і ОК6 працював на посадах заступника голови Заліщицької РДА Тернопільської обл. з гуманітарних питань (1994-2002 рр.) і заступник декана економічного факультету (2002-2011 рр.). За сукупністю фактів, ЕГ встановила, що залучення професіоналів-практиків, експертів галузі або представників роботодавців до аудиторних занять відбувалося фрагментарно.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійний розвиток НПП регламентують "Положення про стажування та підвищення кваліфікації наукових, педагогічних і науково-педагогічних працівників у ДВНЗ "Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника", "Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (зміни - постанова КМУ від 27.12.2019 р. № 11333" (<http://surl.li/bemhm>), "Положення про атестацію педагогічних працівників Державного вищого навчального закладу "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" (<http://surl.li/hqsa>). У ЗВО створено Атестаційну комісію з атестації педагогічних працівників (<http://surl.li/bgbrq>, <http://surl.li/bgbrs>). Розроблено Рекомендації щодо складання характеристики діяльності педагогічного працівника (<http://surl.li/bgbrt>), Пам'ятку щодо порядку підготовки до атестації педагогічних працівників (<http://surl.li/bgbrx>), інформаційну презентацію щодо дотримання ліцензійних вимог (<http://surl.li/bgbrz>). Професійний розвиток викладача реалізується власні програми, а також через співпрацю з іншими організаціями, у тому числі іноземними. На сайті Університету міститься вичерпна інформація про процедуру підвищення кваліфікації НПП ПНУ ім. В. Стефаника (<http://surl.li/bemhm>). На базі Центру IOT "PNU EcoSystem" викладачам пропонується 15 освітніх програм підвищення кваліфікації педагогічних працівників з можливістю онлайн-реєстрації (<http://surl.li/bgbyu>). Також у ЗВО наявна можливість підвищення кваліфікації для педагогічних працівників на базі інших закладів, з якими укладені угоди (на момент акредитації наявно 62 чинні угоди) (<http://surl.li/bemhy>). В Університеті було реалізовано проєкт ЄС Tempus 544202-TEMPUS-1-2013-1-AT-TEMPUS-JPHES (BUSEEG-RU-UA) "Набуття професійних і підприємницьких навичок за допомогою виховання підприємницького духу та консультації підприємців-початківців", до якого були долучені представники кафедри менеджменту і маркетингу (зав. кафедри, д.е.н., професор Ткач О.В., д.е.н., професор Романюк М.Д., к.е.н., доцент Михайлів Г.В. та к.е.н., доцент Мацола С.М.), які ознайомилися з системою підготовки магістрів в Університеті Констанц (Німеччина). На запит ЕГ було отримано підтвердження підвищення кваліфікації членів проєктної групи. На фокус-групах з керівництвом, НПП та адміністративним персоналом ЕГ переконалася, що ЗВО всіляко сприяє професійному розвитку викладачів, викладачі обізнані з наявними можливостями свого професійного розвитку, програми підвищення кваліфікації є безкоштовними для співробітників Університету.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Стимулювання розвитку викладацької майстерності регламентують "Положення про рейтингове оцінювання ефективності роботи науково-педагогічних працівників ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" (<http://surl.li/bgbsb>), "Положення про рейтингове оцінювання ефективності роботи кафедри ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" (<http://surl.li/yuot>), "Положення про атестацію педагогічних працівників Державного вищого навчального закладу "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" (<http://surl.li/hqsa>). У ЗВО створено Атестаційну комісію з атестації педагогічних працівників (<http://surl.li/bgbrq>, <http://surl.li/bgbrs>). Розроблено Рекомендації щодо складання характеристики діяльності педагогічного працівника (<http://surl.li/bgbrt>), Пам'ятку щодо порядку підготовки до атестації педагогічних працівників (<http://surl.li/bgbrx>), інформаційну презентацію щодо дотримання ліцензійних вимог (<http://surl.li/bgbrz>). Результати рейтингового оцінювання враховуються при встановленні надбавок за складність і напруженість роботи, наданні премій і творчих відпусток, проведенні конкурсів на заміщення вакантних посад, висуненні кандидатів для заохочення і нагородження керівництвом університету та органами влади. Атестація педагогічних працівників проводиться з метою стимулювання цілеспрямованого безперервного підвищення рівня професійної компетентності педагогічних працівників, росту їх професійної майстерності, розвитку творчої ініціативи, підвищення престижу й авторитету, забезпечення ефективності навчально-виховного процесу. На фокус-групах з керівництвом, НПП та адміністративним персоналом ЕГ встановила, що рейтингування здійснюється на основі врахування особливих персональних здобутків НПП, результатів навчально-методичної, наукової, організаційної, виховної, профорієнтаційної та громадської робіт, участі НПП у міжнародних проєктах, а також комплексного оцінювання викладача за методом 360° (середня оцінка викладача колегами, здобувачами і керівником за допомогою анонімного опитування з використанням засобів інформаційних технологій). Також,

присутні на фокус-групах навели приклади заохочень з боку ЗВО за результатами рейтингування: особисте преміювання, зменшення навантаження за рахунок бонусних годин.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

У ЗВО створені необхідні інституційні умови забезпечення професійної кваліфікації НПП, задіяних в реалізації ОП: розроблені нормативні документи з добору, рейтингування, атестації та підвищення кваліфікації викладачів, а також запропоновано широкий спектр програм професійного розвитку, які є безкоштовними для співробітників Університету. Створено Центр ІОТ "PNU EcoSystem", який пропонує 15 освітніх програм підвищення кваліфікації викладачів. Укладено 62 угоди з закладами, на базі яких викладачі можуть підвищувати свою кваліфікацію. У позааудиторний час для здобувачів ОП і викладачів кафедри менеджменту і маркетингу проводяться відкриті лекції, майстер-класи, вебінари тощо. До реалізації освітнього процесу у формах розроблення і рецензування ОП, а також забезпечення практики здобувачів ОП долучаються представники роботодавців.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони: Невідповідність викладача ОК5 за своєю кваліфікацією навчальній дисципліні, яка в ОП рахується як позакредитна освітня компонента і входить до циклу загальної підготовки. Неповна відповідність до п.36 і п.38 ліцензійних вимог кадрового забезпечення за 5 освітніми компонентами (45,45%), а саме ОК1, ОК3, ОК4, ОК6, ОК12, оскільки на момент акредитаційної експертизи за період 2017-2021 рр. викладач ОК1 має 3 досягнення, викладач ОК3 має 3 досягнення, викладач ОК4 має 2 досягнення, викладач ОК6 має 3 досягнення, викладач ОК12 має 3 досягнення. Відсутність інформації про підвищення кваліфікації НПП, які задіяні в реалізації окремих освітніх компонент програми, а саме ОК1, ОК3, ОК4, ОК5, ОК6, ОК9, ОК11, ОК12. Фрагментарна практика залучення професіоналів-практиків, експертів галузі та представників роботодавців до навчального процесу, зокрема відсутність практик такого залучення до аудиторних занять. Рекомендації: Замінити викладача ОК5, яка в ОП рахується як позакредитна освітня компонента і входить до циклу загальної підготовки, оскільки за своєю кваліфікацією він не відповідає навчальній дисципліні "Охорона праці в галузі". Привести у відповідність до п.36 і п.38 ліцензійних вимог кадрове забезпечення за 5 освітніми компонентами (45,45%), а саме ОК1, ОК3, ОК4, ОК6, ОК12. Забезпечити підвищення кваліфікації НПП, які задіяні в реалізації окремих освітніх компонент програми, а саме ОК1, ОК3, ОК4, ОК5, ОК6, ОК9, ОК11, ОК12. Забезпечити та/або розробити механізм залучення до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень E

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

У ЗВО створені всі необхідні інституційні умови для добору задіяних у реалізації ОП НПП, їх професійного розвитку і стимулювання викладацької майстерності. Розроблені нормативні документи і реалізовані процедури добору викладачів є чіткими і зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу; проводиться атестація і рейтингування НПП; створено Центр ІОТ "PNU EcoSystem", який пропонує 15 освітніх програм підвищення кваліфікації викладачів; укладено 62 угоди з закладами, на базі яких викладачі можуть підвищувати свою кваліфікацію; реалізовано міжнародні проекти сприяння вдосконалення викладацької майстерності. Разом з тим, наявний кадровий склад, задіяний у реалізації ОП не повною мірою відповідає вимогам щодо професійної відповідності ОК, які вони викладають; залучення професіоналів-практиків, експертів галузі та представників роботодавців носить фрагментарний характер. Зважаючи на відповідність викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, ЕГ дійшла висновку про часткову невідповідність якісних характеристик ОП за підкритеріями 6.1 та 6.4 та достатню відповідність за підкритеріями 6.2, 6.3, 6.5, та 6.6. Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів та їхнього контексту дозволило встановити, що освітня діяльність за ОП "Менеджмент організацій і адміністрування" загалом відповідає Критерію 6 з недоліками, що є суттєвими. Разом з тим, виявлені недоліки можна усунути протягом року.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених

освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час проведення експертизи, огляду матеріально-технічної бази (26.01.2022) підтверджено, що в ДВНЗ "Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника" створено потужну матеріально-технічну базу, яка дозволяє в повному обсязі організувати навчальний та позанавчальний процес студентів. Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення є достатніми та сприяє досягненню цілей і програмних результатів навчання на ОП "Менеджмент організації і адміністрування". Навчальні аудиторії оснащені необхідним устаткуванням, комп'ютерами, створено локальну мережу з доступом до високошвидкісного інтернету. Наявні навчальні приміщення, комп'ютерні класи, спортивний комплекс, бібліотека, центр інноваційних освітніх технологій "PNU-EcoSystem", комп'ютерні класи та студентський простір "Paragraph", гуртожитки, кафе та буфети. Здобувачі вищої освіти в достатній мірі забезпечені навчально-методичною літературою по всіх дисциплінах ОП. Примірники бібліотечного наукового фонду можна знайти в самій бібліотеці, в електронному каталозі. Всі випускові кваліфікаційні роботи студентів проходять перевірку за системою антиплагиат "StrikePlagiarism". Матеріально-технічна база також включає в себе систему електронного навчання (D-learn.pnu.edu), електронний каталог, сервіси корпоративної електронної пошти. Зміст методичного забезпечення є в цілому достатнім для досягнення здобувачами цілей та програмних результатів навчання. Матеріально-технічна база налічує значну кількість програмних продуктів (освітня платформа D-learn, Zoom, Office 365, Classroom), які дають змогу максимально наблизити навчальний процес до практичної роботи студентів, також включає в себе ліцензійні програми Windows та Microsoft.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час проведення дистанційної акредитації було отримано інформацію та докази від здобувачів вищої освіти та студентського самоврядування, академічного персоналу, адміністративного персоналу, (зустрічі 3-5 25.01.2022) що ЗВО повністю забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідних інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП "Менеджмент організації і адміністрування". Наявний безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів ЗВО. У тому числі навчальні приміщення ЗВО забезпечені безкоштовним доступом до Wi-Fi. Здобувачі вищої освіти та НПП використовують наявну літературу для підготовки до лекційних, практичних та семінарських занять в межах освітньої програми. Здобувачі та викладачі мають вільний доступ до електронного каталогу бібліотеки. Таким чином, в цілому інформаційних ресурси, необхідні для навчання, викладання та наукової діяльності в межах освітньої програми є у вільному користуванні здобувачів та НПП.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище, створене в ДВНЗ "Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника" є взірцевим прикладом сучасного університетського простору за комплексом ознак: зручність для всіх категорій внутрішніх та зовнішніх споживачів, сучасне інформаційно-комунікативне оснащення, естетика навчальних приміщень та загальноуніверситетського простору, технологічне обладнання приміщень з можливістю адаптації до мінливих потреб аудиторій споживачів. В університеті навчальний процес є зручним та безпечним, свідченням чого є санітарно-технічний стан приміщень, його відповідність вимогам чинних норм та правил експлуатації. Проводяться обстеження технічного стану будівель і споруд, відповідності електромереж та електроустаткування вимогам норм і правил їх безпечної експлуатації. Керівництвом ЗВО враховуються потреби та інтереси здобувачів вищої освіти. Для забезпечення активного способу життя здобувачів та створення безпечного середовища для життя та здоров'я в закладі функціонують 2 спортивних зали та зала для спортивної боротьби. В ДВНЗ "Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника" наявний повноцінний медичний пункт, у разі необхідності здобувачі можуть звернутися за медичною допомогою. Студентське самоврядування та профспілкова організація, здійснює захист прав та інтересів здобувачів вищої освіти, допомагає вирішувати їх соціальні проблеми, створює умови для покращення їх матеріального становища, допомагає в соціальній адаптації першокурсників тощо. Під час проведення фокус-груп зі здобувачами вищої освіти експертна група отримала інформацію, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я. В закладі дотримуються санітарні норми та норми охорони публічного порядку, наявні вогнегасники, підписано всі пожежні виходи, в аудиторіях присутні санітаїзери. Здобувачі мають можливість звернутися до психологічної служби університету та отримати консультацію. Зустріч із представниками студентського самоврядування та здобувачами вищої освіти на ОП засвідчила у цілому задоволеність здобувачів освітнім середовищем.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

За час дистанційної акредитаційної експертизи експертна група переконалася в реалізації механізму, що забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти. Університет

реалізовує освітній механізм для здобувачів завдяки наявності ліцензії для надання освітніх послуг, сертифікації всіх програм навчальних дисциплін. У ДВНЗ "Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника" створено належні умови для організації дозвілля і відпочинку здобувачів: працюють буфети та кафе, бібліотека, центр інноваційних освітніх технологій "PNU-EcoSystem", комп'ютерні класи та студентський простір "Paragraph". Наявність підтримки з боку студентського самоврядування дає змогу здобувачам адаптуватися в закладі, отримувати допомогу та підтримку, брати участь в позанавчальних заходах. Інтерв'ювання представників студентського самоврядування засвідчило дану інформацію. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти експерти дізналися про реалізацію інформаційної, консультаційної та психологічної підтримки здобувачів. Всю необхідну інформацію, яка стосується навчального процесу здобувачі вищої освіти можуть дізнатися у викладачів, на платформі D-learn.pnu.edu та отримати необхідні матеріали в бібліотеці. За необхідності, студентам можуть видати не всю книгу, а безкоштовно відсканувати потрібні сторінки. Інформування здобувачів щодо позанавчального та навчального процесу відбувається через старост, офіційну сторінку університету та поштові скриньки здобувачів. ЗВО забезпечує належну освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти ОП "Менеджмент організації і адміністрування" підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час проведення дистанційної акредитаційної експертизи експертною групою було з'ясовано, що наразі здобувачів вищої освіти з особливими потребами на ОП "Менеджмент організації і адміністрування" не має. При цьому для забезпечення комфортного навчання таких здобувачів створені всі необхідні умови. Вхід до університету та під'їзд до ліфтів облаштовано пандусами, є широкі зручні двері, функціонує ліфт для підйому осіб з особливими потребами, в санвузлах наявні поручні. Для здобувачів вищої освіти за ОП "Менеджмент організації і адміністрування" другого (магістерського) рівня вищої освіти створені всі умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. ЕГ пересвідчилася, що у ЗВО створено достатні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В особистих кабінетах здобувачів в кінці кожного семестру з'являється Online опитування на тему: "Опитування щодо якості викладання дисциплін в 1/2 семестрі", щодо удосконалення рівня організації та якості проведення освітнього процесу в ДВНЗ "Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника". Опитування здобувачів сприяє внесенню змін до навчальної програми. Після проведених зустрічей зі здобувачами вищої освіти та адміністративним персоналом, експертна група переконалась, що випадків корупції не було, здобувачі задоволені якістю викладання навчального матеріалу НПП та отримують достатній обсяг необхідного матеріалу для навчання. В університеті діє гаряча лінія з ректором і телефоном довіри. В ході зустрічей з академічним персоналом, здобувачами вищої освіти, представниками органів студентського самоврядування з'ясовано, під час реалізації ОП не зафіксовані випадки конфліктних ситуацій (сексуальних домагань, дискримінацій та/або корупції тощо). В університеті працює відділ з питань запобігання та виявлення корупції <https://vzvuk.pnu.edu.ua/>, для запобігання корупції та розгляду відповідних конфліктних ситуацій.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

В університеті створені всі умови для комфортного та безпечного навчання студентів. Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення є достатнім для реалізації цілей та програмних результатів навчання за даною ОП. Студенти з особливими потребами можуть безперешкодно користуватися освітніми послугами ЗВО. Наявні аудиторії з комп'ютерним забезпеченням та мультимедійними засобами допомагають студентам розвиватися та поглиблювати свої теоретичні знання. Доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів університету для учасників освітнього процесу є безкоштовним. Оновлена література в галузі менеджменту. Поєднано взірцеві інфраструктурні характеристики з ціннісно-етичним наповненням корпоративного простору університету.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабких сторін за Критерієм 7, на ОП "Менеджмент організації і адміністрування" не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОП загалом у повній мірі відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5 та 7.6. Освітнє середовище і наявна матеріально-технічна база є достатньою для реалізації цілей та програмних результатів навчання, сприяють організації і реалізації освітньо-наукового процесу за ОП "Менеджмент організації і адміністрування". Навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечує досягнення визначених освітньою програмою результатів. ЗВО має створені умови для маломобільних груп населення та здобувачів з особливими потребами.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регламентує "Положення про освітні програми у ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" (<http://surl.li/bdeln>). Згідно п. 2.1.6 цього положення підставою для перегляду наявної чи розроблення нової ОП є прийняття або зміна стандарту освітньої діяльності; у розділі 3 визначено порядок розроблення, затвердження, впровадження і закриття ОП; докладний порядок реалізації, моніторингу та періодичного перегляду (удосконалення) ОП описаний у розділі 4, зокрема, у п. 4.5.1 зазначено, що "ОП щорічно оновлюють у частині всіх компонентів, крім цілей і програмних навчальних результатів. Діючу, затвержену ОП переглядають щонайменше один раз у три роки". Останній перегляд ОП відбувся у 2020 р. Зміни, внесені в ОП, були наслідком співпраці проєктної групи зі стейкхолдерами, що підтверджується відповідними протоколами (<http://surl.li/bemdh>, <http://surl.li/bemdv>, <http://surl.li/bemdk>, <http://surl.li/bemdm>, <http://surl.li/bemdp>). Проєкт ОП був оприлюднений на сайті для громадського обговорення (<http://surl.li/bftqm>). Зокрема, було оприлюднено проєкт, розроблений робочою групою (<http://surl.li/bftql>). Також, при розробленні ОП бралися до уваги пропозиції стейкхолдерів. Удосконалений проєкт ОП із урахуванням отриманих від стейкхолдерів пропозицій також наявний на сайті (<http://surl.li/bftql>). Для отримання пропозицій щодо удосконалення проєкту ОП використовувалася форма зворотного зв'язку (<http://surl.li/bftqk>). Затверджена ОП оприлюднена на сайті (<http://surl.li/bekxn>). На фокус-групах зі здобувачами і випускниками ОП, НПП, адміністрацією та представниками роботодавців ЕГ отримала підтвердження про те, що в Університеті регулярно проводяться опитування стейкхолдерів (роботодавців, здобувачів, викладачів і адміністрації), а розроблення, моніторинг та перегляд ОП відбувається за встановленими нормативними документами процедурами.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Діяльність студентського самоврядування у ЗВО регламентує "Положення про студентське самоврядування ДВНЗ "ПНУ ім. В. Стефаника" (<http://surl.li/bfsmk>), у якому зазначено, що "...студентське самоврядування здійснюється студентами Університету безпосередньо та через органи студентського самоврядування..." і, що студенти мають право "...звертатися з пропозиціями щодо вдосконалення та реформування навчального процесу...". Органом студентського самоврядування є Студентський сенат (<http://surl.li/bfsmmd>). ЕГ встановлено, що здобувачі ОП безпосередньо долучаються до процесу періодичного перегляду ОП на засіданнях кафедри ММ, що підтверджується відповідними протоколами (<http://surl.li/bemdh>, <http://surl.li/bemdv>). Зокрема, до розробки проєкту ОП 2020 р. були долучені здобувачки Ільчитин В.М. і Сталена М.В. Здобувачі ОП безпосередньо залучені до процедур забезпечення її якості шляхом проходження опитувань, які організовуються Центром забезпечення якості. Зокрема, за результатами проведеного в 2021 р. онлайн-опитування стейкхолдерів ОП з метою визначення їх уявлень стосовно системи забезпечення якості освіти, в якому прийняло участь 5 здобувачів, середня оцінка рівня задоволеності якістю ОП (за 5-ти бальною шкалою) становить 4,86 (<http://surl.li/belyh>). В Університеті розроблено форму анкети, яка використовується для онлайн-опитувань здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти (<http://surl.li/belyr>). Разом з тим, на момент акредитації в формі у переліку для оцінювання відсутня ОП "Менеджмент організації і адміністрування", яка проходить акредитацію. Присутні на фокус-групі здобувачі і випускники ОП підтвердили, що вони долучалися до процесу перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості. Зокрема, випускниця ОП підтвердила свою участь у розробленні ОП; інші присутні підтвердили, що вони проходять анонімні опитування щодо задоволеності якістю освітнього процесу в цілому, так і опитування щодо задоволеності якістю окремих навчальних дисциплін зокрема. На прохання ЕГ одна з присутніх шляхом поширення свого екрану продемонструвала наявність онлайн-форм зворотного зв'язку в модулях окремих навчальних курсів на

платформі дистанційної освіти. Представники органів студентського самоврядування на фокус-групі підтвердили, що цікавляться і приймають участь у процесах забезпечення якості освіти. Зокрема, що представники Студентського сенату опікуються відстежуванням дотримання прав здобувачів (<http://surl.li/bfssf>), представляють інтереси студентства у складі колегіальних органів управління ЗВО, популяризують академічну доброчесність (<http://surl.li/bfsrv>), співпрацюють із Центром забезпечення якості і долучаються до розроблення форм опитування, співпрацюють із відділом по боротьбі з корупцією і встановлюють скриньки для анонімних звернень. Також присутні повідомили, що позиція студентства враховується адміністрацією ЗВО. Зокрема, навели приклад про заміну викладача за вмотивованим зверненням здобувачів, але даний факт мав місце на іншій ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці безпосередньо долучаються до процесу періодичного перегляду ОП на засіданнях кафедри менеджменту і маркетингу, що підтверджується відповідними протоколами (<http://surl.li/bemdk>, <http://surl.li/bemdm>), а також здійснюють її рецензування (<http://surl.li/bemdy>, <http://surl.li/bemea>, <http://surl.li/bemeb>). До процесу перегляду ОП кафедра також долучає випускників, що підтверджено відповідними протоколами (<http://surl.li/bemdp>). Роботодавці ОП безпосередньо залучені до процедур забезпечення її якості шляхом проходження опитувань. Зокрема, за результатами проведеного в 2021 р. онлайн-опитування стейкхолдерів ОП з метою визначення їх уявлень стосовно системи забезпечення якості освіти, в якому прийняло участь 7 роботодавців, середня оцінка рівня задоволеності якістю ОП (за 5-ти бальною шкалою) становить 4,65 (<http://surl.li/belyh>). В Університеті розроблено форму анкети, яка використовується для онлайн-опитувань роботодавців (<http://surl.li/bemas>). Разом з тим, на момент акредитації в формі у переліку для оцінювання відсутня ОПП "Менеджмент організацій і адміністрування". Кафедра менеджменту і маркетингу має налагоджену співпрацю з ТОВ "23 ресторани", що підтверджено відповідною угодою (<http://surl.li/bemcl>). Присутні на фокус-групі роботодавці підтвердили, що вони долучалися до перегляду як самої ОП, так і до розробки програм практики, а також зацікавлені в партнерській взаємодії з кафедрою менеджменту та маркетингу. Зокрема, представниця ТОВ "23 ресторани" наголосила на наявності в регіоні браку кваліфікованих управлінських кадрів і своїй зацікавленості у співпраці з ОП в контексті забезпечення здобувачів програми базою практики і подальшим працевлаштуванням; очільниця ОСББ "Китайська стіна" також зробила наголос на дефіциті управлінських кадрів у регіоні і повідомила ЕГ про свою зацікавленість в організації спільних з ОП ініціатив щодо залучення здобувачів програми до громадської діяльності і працевлаштування до органів місцевого самоврядування.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Збирання, аналіз та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП здійснюється як на рівні ЗВО, так і на рівні кафедри. З ініціативи окремих працівників за підтримки Вченої ради університету створено Асоціацію випускників ПНУ ім. В. Стефаніка, яка активно працює над розширенням співпраці з партнерами і стейкхолдерами університету задля підвищення якості освітнього процесу та формування конкурентоспроможних випускників (<http://surl.li/bgcrpk>). У рамках діяльності Асоціації реалізується програма менторства (<http://surl.li/bgcqe>), а також здійснюється сприяння працевлаштування випускників університету (<http://surl.li/bgcqi>). На сторінці кафедри розміщено інформацію про її випускників (<http://surl.li/bftmn>). На фокус-групі зі здобувачами і випускниками ЕГ від випускників ОП отримала підтвердження про наявність моніторингу їх кар'єрного шляху з боку кафедри. На фокус-групі з НПП ЕГ від викладачів отримала підтвердження, що вони цікавляться кар'єрним шляхом своїх випускників. Присутні на зустрічі зазначили, що кафедра менеджменту і маркетингу підтримує зв'язок зі своїми випускниками через сторінки соціальних мереж і через особисті контакти. На зустрічі з представниками роботодавців ЕГ пересвідчилася, що налагоджена співпраця кафедри із підприємствами і громадськими організаціями регіону дозволяє забезпечити випускників програми їх першим робочим місцем, як в бізнес-організаціях, так і в органах місцевого самоврядування. Відповідно до потреб потенційних роботодавців і регіональних особливостей працевлаштування випускників програми в ОП вносяться відповідні корективи, зокрема було уточнено фокус ОП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Забезпечення якості вищої освіти регламентують "Положення про Раду з якості Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаніка" (<http://surl.li/belsc>), "Положення про структурний підрозділ "Центр забезпечення якості" Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаніка" (<http://surl.li/belsh>), "Положення про порядок проведення внутрішніх аудитів системи забезпечення якості у ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаніка" (<http://surl.li/jmoo>), "Положення про моніторинг і оцінювання процесів забезпечення якості освіти" (<http://surl.li/beluj>). В Університеті спостерігаються позитивні інституційні зміни, що мають відношення до системи забезпечення якості. Зокрема, у 2020 р. було створено Центр забезпечення якості, який здійснює моніторинг якості освіти (<http://surl.li/bftvr>), сприяє популяризації академічної доброчесності та формує аналітичні дані академічної діяльності для ефективного управління якістю освіти в Університеті

(<http://surl.li/belqp>), розроблено концептуальну модель системи управління якістю (<http://surl.li/kxti>), розроблено внутрішні нормативні документи, які регламентують забезпечення якості вищої освіти, затверджено постійну комісію Вченої ради з моніторингу якості надання освітніх послуг (<http://surl.li/belom>), сформовано Раду з якості (<http://surl.li/belqw>), затверджено процедури внутрішньої системи якості (<http://surl.li/jmnz>), у 2021 р. започатковано проєкт "Інститут гарантів" (<http://surl.li/bfsfe>, <http://surl.li/bfsfh>). Підтвердженням функціонування Ради з якості є протоколи її засідань (<http://surl.li/bfsfl>). У ЗВО створено відділ запобігання і та виявлення корупції (<http://surl.li/bftda>), існує можливість анонімних звернень до адміністрації, а також працює "гаряча лінія" з ректором (<http://surl.li/bftns>). У ЗВО опрацьовуються висновки експертних комісій (<http://surl.li/bgcsb>), реакція на результати акредитаційних експертиз підтверджується наданими на запит ЕГ копіями ухвал Вченої ради та копією протоколу засідання Ради з якості. Забезпеченочасне реагування на запровадження карантинних обмежень, що підтверджується оприлюдненими на сайті наказами (<http://surl.li/jmdh>) і розроблено дистанційні курси з навчальних дисциплін на власній платформі дистанційного навчання "d-learn". У 2016 р. у ЗВО створено Навчально-науковий центр якості надання освітніх послуг і дистанційного навчання (<http://surl.li/y1pm>), діяльність якого регламентується відповідним положенням (<http://surl.li/bftoj>). Здійснюється плановий моніторинг дистанційних освітніх курсів і систем тестування здобувачів (<http://surl.li/bftos>), а також моніторинг якості викладання дисциплін (<http://surl.li/hqbu>). Під час інтерв'ювання фокус-груп здобувачів, НПП, адміністрації та представників допоміжних підрозділів ЕГ пересвідчилася, що всі учасники освітнього процесу задоволені якістю ОП та освітньої діяльності з реалізації ОП; скарг на недоліки на даній ОП зафіксовано не було; здобувачі одночасно задоволені якістю ОП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОПП "Менеджмент організацій і адміністрування" на другому (магістерському) рівні вищої освіти НАЗЯВО є первинною. Попередня акредитація була проведена Акредитаційною комісією МОН України, Наказ МОН України від 19.12.2016 № 1565, сертифікат про Акредитацію НД № 0991550, термін дії акредитації до 01.07.2022 р. Відповідно до цього, результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти не брались до уваги під час перегляду ОП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Вивчення нормативних документів ЗВО, оприлюдненої на сайті інформації, а також спілкування з учасниками освітнього процесу показало, що в академічній спільноті ПНУ ім. В. Стефаника сформовано культуру якості, яка сприяє постійному розвитку як Університету в цілому, так і ОП зокрема. За останні роки вжито низку важливих заходів, які сприяли формуванню культури якості. Зокрема, створено Центр забезпечення якості (<http://surl.li/belsh>), Центр студентського розвитку (<http://surl.li/akpkj>), Проєктно-освітній центр "Агенти змін" (<http://surl.li/bftfh>), Навчально-науковий Центр соціологічних досліджень Прикарпатського регіону (<http://surl.li/bftfq>), сформовано Раду з якості (<http://surl.li/belqw>), затверджено процедури внутрішньої системи якості (<http://surl.li/jmnz>), започатковано проєкт "Інститут гарантів" (<http://surl.li/bfsfe>, <http://surl.li/bfsfh>), створено відділ запобігання і та виявлення корупції (<http://surl.li/bftda>), ведеться активна співпраця з громадами регіону (<http://surl.li/bftgi>). Велика увага ЗВО приділяється питанням академічної доброчесності (<http://surl.li/jmet>). Зокрема, реалізовано проєкт "Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти" (<http://surl.li/bftfx>), проводяться різноманітні просвітницькі заходи (<http://surl.li/bftgd>, <http://surl.li/bfsrv>), здійснюється якісна перевірка текстових запозичень у кваліфікаційних роботах здобувачів ОП в використанні рекомендованого МОН України програмного продукту у чому ЕГ пересвідчилася з наданих ЗВО на запит ЕГ документів. Педагогічна майстерність НПП, задіяних у реалізації ОП, удосконалюються завдяки підвищенню кваліфікації, у тому числі за внутрішніми і зовнішніми програмами стажування. Викладання дисциплін англійською мовою здійснюється викладачами, які мають сертифікат B2, у чому ЕГ пересвідчилася із наданих ЗВО документів на запит ЕГ. У ЗВО наявна нормативна база, що слугує підґрунтям формування культури якості та охоплює основні її складові: внутрішнє забезпечення якості освіти, дотримання академічної доброчесності, моніторинг і перегляд ОП, оцінювання якості викладання відбувається як за окремими навчальними дисциплінами, так і в цілому за ОП шляхом проведення анонімних опитувань. Під час проведення фокус-груп ЕГ встановила, що здобувачі, НПП, адміністрація, допоміжний персонал, а також представники роботодавців сприймають політику та процедури забезпечення якості вищої освіти як корисні та готові долучитися до їх вдосконалення.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У ЗВО створені необхідні інституційні умови забезпечення якості вищої освіти, зокрема, створена система забезпечення якості забезпечує реагування на виявлені недоліки в освітній діяльності в цілому та освітній діяльності з реалізації ОП зокрема. Відбувається періодичний перегляд ОП з дотриманням всіх визначених нормативними

документами ЗВО процедур, до процедури перегляду ОП долучені здобувачі, випускники, викладачі та представники роботодавців. У ЗВО створено Асоціацію випускників, кафедра менеджменту і маркетингу підтримує зв'язок зі своїми випускниками, відстежує їх кар'єрний шлях і сприяє працевлаштуванню. У ЗВО значна увага приділяється забезпеченню якості вищої освіти і формуванню освітнього середовища, яке сприяє професійному і особистісному розвитку здобувачів вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони: Відсутність у формах анкет, яка використовується для онлайн-опитувань стейкхолдерів другого (магістерського) рівня вищої освіти, опції вибору ОП "Менеджмент організацій і адміністрування" для оцінювання. Рекомендації: Оновити форми анкет, яка використовується для онлайн-опитувань стейкхолдерів другого (магістерського) рівня вищої освіти, зокрема, додати опцію щодо можливості проходження даних опитувань за ОП "Менеджмент організацій і адміністрування".

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ЗВО в цілому і ОП зокрема характеризуються наявністю розвиненого забезпечення якості освіти. У ПНУ ім. В. Стефаніка розроблено і затверджено низку нормативних документів, які регламентують забезпечення якості вищої освіти, які є чіткими і зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу; створено Центр забезпечення якості, сформовано Раду з якості, започатковано низку інших спрямованих на забезпечення якості освіти ініціатив. Вимоги щодо забезпечення якості освіти за ОП здебільшого виконуються, проводяться заходи щодо вдосконалення організаційних процедур внутрішнього забезпечення якості освіти та усунення виявлених недоліків. До моніторингу та перегляду ОП залучаються всі учасники освітнього процесу: здобувачі, НПП, представники роботодавців. Представниками академічної спільноти Університету підтверджено сформовану культуру якості, яка сприяє постійному вдосконаленню ОП та освітньої діяльності за нею. Зважаючи на відповідність викладеної інформації та підтверджуючих її фактів, питомої ваги під-критеріїв у генеруванні підсумкової оцінки, можна зробити висновок щодо достатньої відповідності ОП Критерію 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На сайті ДВНЗ "Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаніка" сформовано блок публічної інформації, в якому зокрема знаходяться нормативні документи, що регулюють освітній процес (<https://goo.su/9kPk>). Експертами з'ясовано, що правила і процедури, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, чітко визначені є доступними, зрозумілими та послідовно дотримуються під час реалізації ОП "Менеджмент організації і адміністрування" підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, це підтвердило інтерв'ювання здобувачів та академічного персоналу. Під час зустрічі з представниками адміністрації університету, представниками допоміжних сервісних служб та НПП експерти переконалися, що адміністрація добросовісно ставиться до врегулювання прав та обов'язків всіх учасників освітнього процесу та намагається зробити їх якомога прозорими та доступними. На сайті оприлюднено Стратегію розвитку ДВНЗ "Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаніка" до 2027 року <https://goo.su/bhXS>.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект ОП "Менеджмент організації і адміністрування" підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти на 2021 рік не оприлюднено на офіційному сайті університету. Наразі діє програма 2020 року, яка не вимагала коригувань та внесення пропозицій від стейкхолдерів (<https://goo.su/aWxr>). В ході інтерв'ю з представниками студентського самоврядування та профспілкової організації студентів експертна група з'ясувала, що здобувачів ознайомлювали з проектом ОП для отримання пропозицій та рекомендацій.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційній сторінці ДВНЗ "Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника" оприлюднено точну та достовірну інформацію про Освітню програму "Менеджмент організації і адміністрування" (у Відомостях про самооцінку було зазначено коректне посилання на діючу ОП). Для інформованості студентів, абітурієнтів та інших зацікавлених сторін чітко та в достатньому обсязі описано цілі та очікувані результати навчання. Під час бесіди з представниками стейкхолдерів експерти переконалися, що інформація оприлюднюється в достатніх для них формах та обсягах, надходить вчасно. Свої пропозиції для ОП вони мають можливість виразити окремими листом або заповнити відповідну форму із запитаннями.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

На сайті ДВНЗ "Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника" прозоро та публічно висвітлено основні документи, які регулюють освітній процес на ОП "Менеджмент організації і адміністрування". Також на офіційному сайті та на інформаційних дошках кафедри розміщено всю необхідну для студентів та викладачів інформацію. Позитивною практикою академії є чіткі й зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу як здобувачів вищої освіти, так і академічного персоналу. Усі учасники освітнього процесу мають вільний доступ до інформації та можуть ознайомитися з необхідними документами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

До слабких сторін можна віднести відсутність оприлюднених на офіційному сайті ЗВО результатів громадських обговорень та внесених пропозицій від стейкхолдерів до проєкту ОП "Менеджмент організації і адміністрування". Рекомендувати оприлюднювати таблицю рекомендацій від стейкхолдерів для ОП "Менеджмент організації і адміністрування" на сайті університету та на сайті кафедри менеджменту та маркетингу.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

В ДВНЗ "Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника" дотримано всі вимоги щодо забезпечення прозорості та публічності діяльності. ОП "Менеджмент організації і адміністрування" підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти та освітня діяльність ЗВО відповідають Критерію 9 та мають недоліки, що не є суттєвими. Такий висновок ґрунтується на відповідності ОП якісним характеристикам підкритеріїв 9.1- 9.3. Зауваження від експертної групи не є критичними та можуть бути усуненими в процесі удосконалення освітньої діяльності.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Думка ЕГ щодо Критерію 2. Застосування голістичного підходу у оцінюванні змушує ЕГ до врахування загального контексту, у якому реалізується право вільного вибору ОК у ЗВО, особливості якого не можуть у повній мірі бути викладеними у полі 2.4 зважаючи на обмеження у 3000 знаків. Характерною особливістю цього контексту є те, що неможливість реального вибору ОК за схемами, що в цілому відрізняються від конкретної закладеної у НП, та зокрема схеми вибору з інших ОП, слугувала підставою для зауважень у багатьох попередніх акредитаціях у ЗВО. Як реакція на це, у ЗВО є відповідна ухвала Вченої ради від 03.11.2020 року щодо питання "Про роботу центру забезпечення якості ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника", у п. 3 якої є пряма вказівка на необхідність акцентувати увагу на "...на вибіркових дисциплінах з інших освітніх програм" при внесенні змін до ОП (ухвала надана ЗВО як відповідь на запит ЕГ 26 січня 2022 р., 19:21:26). Але по факту це рішення вченої ради залишилося невиконаним щодо ОП "Менеджмент організацій і адміністрування" – на акредитацію подані ОП та НП, які затверджені 31.08.2020 року, тобто хронологічно – до винесення вказаного рішення Вченої ради. Варіанту ОП та НП, затвердженого після рішення Вченої ради, не існує. Іншими словами, рішення Вченої ради не послугувало поштовхом для внесення відповідних змін у ОП та НП, зокрема у механізм вибірковості. Під час зустрічі з проектною групою її членами виказувалась думка, що здобувачі гіпотетично мають можливість обрати ОК з іншої освітньої програми, незважаючи на вичерпний список вибіркових ОК у НП, і ЗВО йде назустріч здобувачу у цьому питанні. Але реально така можливість викликає сумнів. По-перше, під час зустрічі здобувачі не змогли ні підтвердити, ні спростувати це припущення, їм просто це невідомо, і у наданих ЗВО індивідуальних НП здобувачів таких фактів також немає. По-друге, у Положенні про організацію освітнього процесу (стор. 34) прямо вказано, що "Освітні програми та навчальні плани підготовки фахівців не підлягають перегляду до закінчення повного циклу навчання за відповідною освітньою програмою. Зміни в освітніх програмах та навчальних планах можуть бути запроваджені виключно для нового набору вступників", тому можливість вибору ОК, не внесених до тексту ОП та НП, вказана проектною групою, є по суті порушенням вищевказаного Положення і, зважаючи на це, навряд чи можлива.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	E
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Овчаренко Євген Іванович

Члени експертної групи

Шатілова Олена Володимирівна

Зайчик Катерина Олегівна